Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 10 август, 1974 шу. • № 96 (5387). • Мах 2 кап.

100 ЭЗАР ТОНН ХЬАЖКIАШИ 20 ЭЗАР ТОНН ДУГЕИ ДОАККХАРГДА ВАЙ!

ТОЛАМГА БОДА НИКЪ

Ка бола ялаташ чуийца доалаш латт республике. Пятилетка къоастамбеча шерара планаши социалистически декхараши дизза кхоачашдара хьинаре къахьийгад Нохч-ГIалгIайчен кхаш леладераша. Халахете а хаоттама хьалаш дика хиланзар. Кхаш леладечоа аьттув боацаш хинна ма Iеш, цуьна новкъарле еш а дар уж. Из Iеткъар на бола ялат дегIадара, гектар хьувкъаяра: цхьайолча районашей боахамашеи соахкарчул массехк центнер кIезигагIа чуийцад ялат.

Хьал иштта эттача фу де йиш я вай?

Iалама даьчун раьза а хинна Iе деза вай? А, из цхьаккха дича а де йиш йолаш дац! Сийлахьвоккхача Мичурина хьийхад: «Iалама диканга хьежаш дагIа йиш яц вай — из цунгара хьадаккхар вай декхар». Цу хьаьнъалерча хьехамах, ахархой хьинерахи деналахи тийша да партей Даьхенией декха дош сийленца кхоачашдар.

Нохч-ГIалгIайчен кхашна кхачаш латт хьажкIаши дугеи. Уж культураш 42 эзар совгIа гектара тIа я. Уж дика хьувкъае еза. Цхьа хьажкIа, цхьа буртиг кхай тIа ца буташ чуэца еза уж. ТIаькха мара, духхьал тIаькха мара вIаштIехьдаргдац ка болча ялаташа ца луш дисар юхаметтаоттаде.

Тахан тIехьадац хIара гектара хьувкъам лакхбе, уж культураш чуэца лерттIа кийчо е. Фу де деза цу гIулакха?

ЦКЪА-ДАЛЕ: ДIА МЕЛ ЙИЙНА ХЬАЖКIАШ ЧУЭЦА ХА ХЬАТIАКХАЧЧАЛЦА ЙИТА ЕЗА. Цхьадолча боахамашка, белггала аьлча, Сунженски кхычеи районашка, хьажкIаш силоса хьекхаш моттигаш нийслу. Из цхьаккха дича а де йиш йолаш дац. Кхыметтел хьажкIаш эсала хиннача а уж ялатийна чуэцаргйола гIулакх вIаштIехьданнха деза.

ШОЗЛАГIА-ДАЛЕ: ПЛАНТАЦЕШТА ДОАГГIАЧА ТАЙПАРА ГIУЛАКХ ДЕ ДЕЗА, МАССАНАХЬА А КХОЗЗА ХИЙ ДИЛЛА ДЕЗА МИНЕРАЛЬНИ УДОБРЕНЕШ А ТОВСАШ. Бакъдараша хьахьекх, дуккхача районашкеи боахамашкеи из агротехнически прием теркал ца епга. Хий ве дул, белггала аьлча, Ачхой-Мартановски районе. ХIанз а шозлагIа хий дилла болабеннабац укхаза. ХIаьта Урус-Мартановски района «Горец» яхачеи Мичурина цIерагIйолчеи совхозашна, Шелковской района Менжинске цIерагIча колхозе, иштта кхыдолча а боахамашна цкъара хий дилла а даьнадац. ХIанад из ишта? Хаоттама хьалаш ве хиннад аьнна цIеахарвоалалургвац укхаза, хий массанахьа а шортта а да. Цун бахьан да из гIулакх бехктокхаме ца хетар, мекъал, хьувкъама бала ца хилар.

ХIара кхай тIа, хIара участкана мел мисел хий дилла деза, мел мисел удобренеш товса езаргья хьажа беза боахамий кулгалхой, специалисташ. ДОГIА ХЬИСАПЕ ХИЙ ДЕТТАЧА МАШИНАШЦА А ХАРШАШ ДОАХАШ А ДИЙНАХЬА А БУС А ХИЙ ДЕТТА ДЕЗА ХЬАЖКIИЙ КХАШТА. Из болх беча цхьан тайпара а мелал гойта йиш яц!

ХЬАЖКIАШ ХЬУВКЪАЯРА, КХОЗЛАГIА-ДАЛЕ, ДЕ ДЕЗАР ФУД АЬЛЧА, ИЗ ДА ХЬАЖКIАШ ЛОРАЕЛГА. Тахан а тIехь дукха моттигаш нийслу моша хьажкIаш лечкъаеш. Цудухьа укх гарггарча деношка хIара участка тIара мел мисел хьажкIаш ягъя а хьежа актагIа лорае дIаяла еза уж. Еррига общественность гIоттае еза ялат лечкъадераш та духьала, цу гIулакха юкъе дакъа лаца деза халкъа тIахьожамхоша, комсомольски патрулаша. ЦIенхаштта бехке еза беза паччахьалкхен доалахьенна тIакхувдараш, уголовни бехктокхаме увза беза цу тайпара нах.

ЯЛАТ ХЬУВКЪАДАРА, ДИАЗЛАГIА-ДАЛЕ, ДЕ ДЕЗАР ФУД АЬЛЧА, ИЗ ДА ЯЛАТ ЧУЭЦАРА ХАННАХЬА А ЛЕРТТIА А КИЙЧО ЕЛГА. Сентябрь бетта чуэца йолаергья хьажкIаш, цхьабакъда, 20 август хьатIакхоаччаш тоаль кийча хила еза еррига комбайнаш, тракторни тележкаш, запасни оатхалашца Iалашъь хила еза уж, хьажкIаши дугеи дIачуэца кийча хила еза приемни пункташ. ХьажкIаши дугеи чуийца даллалца ерригача техникага шин сменагIа болх байтара механизатораш тоъаш бий хьажа деза хIара боахаме. НIи-Марсеи ЖIовнеи сийлахьча традицега хьежка юрта новкъостал де боагIаргба городашка баха нах — механизатораши хьажкIаш кулгашца чуэцаргйола нахи. Царна эша культурно-бытовой хьалаш лерттIа вIаштIехьдаха деза.

Укх бехктонхамеча хана хьажкIийи дугеи кхашта дика гIулакх дара, уж чуэца кийчо яра беррига коммунисташ, юрта баха беррига къахьегамхой оарцагIбахарал лоархIамегIа а долаш цхьаккха декхар дац партийни организацей. ЦIаьнха а цIаьнха а хьажа деза ялат лоаццача ханеи динеи чуийца даккхара, халкъбоахама планаши социалистически декхараши кхоачашдара йолча торенашка. ДАЬЧА ЛОАРХIАМАША ХЬАХЬОНХ, 100 ЭЗАР ТОНН ФУАЛЪЯЬХАЧА ХЬАЖКIИЙИ 20 ЭЗАР ТОНН ДУГЕИ ДАККХА РЕСПУБЛИКА ЮРТБОАХАМА КЪАХЬЕГАМХОЙ ЕРРИГА А ТОРОНАШ ЙОЛГА.

Иззал ялат даккхара тIехьа шерагIа йоаржае социалистически яхь! Республика ахархой сийлен декхар да хьажкIаши дугеи хьувкъаделга, цхьа хьажкIа, цхьа буртиг кхай тIа ца буташ уж чуэцилга, паччахьалкхейна ялат дIадалара план кхоачашъелга.

ПЛАНАЛ СОВГIА

Тха хьалашка хий ца дуллаш хилча хьажкIаш хьувкъае йиш яц. Цудухьа хий декхача лаьтта дIайийнай оаха уж. ХIанзле ерригача хьажкIашта шозза хий диллад, кийча да кхозлагIа дилла а. ЛаьттанцIарча тIоадалга хьежжа хIара гектара тIа 800 кубометрал кIезигагIа доацаш хий дулл.

БIаьсти оаха дош деннадар 115 гектарах хIаране тIара 65 центнер фуалъяьхача хьажкIий чуя. Районе ка бола ялаташ дика ца хьийкъа хилар теркал а дань оаха кхы а халагIдола декхар хьалхашка оттадаьд тхоашта: хIара гектара тIара 70 центнерал кIезигагIа йоацаш хьажкIаш чуэца.

Л. ЛЕБЕДЕНКО, Сунженски района «Путь к коммунизму» яхача колхоза хьажкIаш лелаеча звено звеньевой.

ХИЙ—КХАШКА

БIаьсти тха звено кхай тIа хилар хьажкIаш лелаерий республикански совещане доакъашхой. Дукха хаттараш дир тхога, цхьабакъда, моллагIа хаоттама хьалаш хуле а хьажкIаш хьувкъае тха мишта вIаштIехьдоал ха безам бар массане.

Боккъалдар аьлча, деррига а да лоархIаме: дIадув фу дика хилар, хьажкIаш ханнахьа дIаер, квадраташ нийса хилар, кха цIена леладар, цхьабакъда, Iа фуннагIа-моллагIа дой а лерттIа хий ца диллача хIама хургдац. МоллагIа халонаш духьалйоале а хьажкIашта ханнахьа а мел эша а хий дулл оаха.

Берс МАТАЕВ, Ачхой-Мартановски района «Лермонтовский» совхоза хьажкIаш лелаеча звено звеньевой.

ВОЛГОГРАДСКИ ОБЛАСТА КАЛАЧЕВСКИ РАЙОНЕРЧА «ВОЛГО-ДОН» ЯХАЧА СОВХОЗА ТРАКТОРИСТАШКА нн. СТЕНКОВОЙГА КОЛЕСНИКОВГА, ВЛАСОВГА, ДЕРЕЗЕНКОГА, ЖОЛУДЕГА, МИРСКОВГА

Деза новкъостий!

Дийнахь а бус а норма 46 гектар йолаш шун звенос «ДТ-75 М» яхача кхаь тракторца 103,6 гектар лаьтта ахарах болча хоамо тешал ду эггара тIех овсарле йолаш техникага болх байтара тIехьа ялат чуэцача дIайолаенна социалистически яхь юртбоахама кхыча балхаш тIа а дIаяьржа хилара.

Колхозийи совхозийи къахьегамхошта дика довз гурахьа юв культураш дIаера ший ханнахьа лаьтта кийчдарн зябь еш из ахари мел боккха лоархIам болаш да. Боккха хьувкъам баккхара эша эггара керттерчарех цхьа хьал да из. Цудухьа оаш дIадоладаь башха-дика гIулакх — болх чакхбаккхара ха лоацъеш лаьтта оахача тракторех йоккха овсарле йолаш пайда эцар халкъа боахама боккхача лоархIаме да.

ХIара трактор тIа геттара дика болх баро кIезиг йоаца экономически эффект лу, юрта боахаме производства издержкаш кIезигье йиш хулийт, кIезигагIйолча техникаца кхашкеи фермашкеи дарегIара продукци йоаккхилга Iалашду.

Даькъала дуви аз шо, новкъостий, къахьегама толамца, гурахьа юв культураш дIаера лаьтта кийчдеши зябь еш из оахаши болх беча трактористий дуккхача иттаж эзараш йолча звеношка шун опыт дIакхоачаргхиларах теша а теш. Со теш шун звеноси «Волго-Дон» яхача совхоза беррригача механизаторашеи юртбоахама деррига гуйранара балхаш сийленца, лоаццача хана чакхдоаргхиларах, хьатIадоагIача шера боккха хьувкъам баккхара дика кIийле кийчъергхиларах.

Л. БРЕЖНЕВ.

КПСС ЦК Генеральни секретарага новкъостага Л. И. Брежневга

Веза Леонид Ильич! «Московский» совхозера ялат чуэца ростовски мастераш даькъала бувцаш Iа аьннача дIайхача дешаша кхы а чIоагIагIа хьалъайяьй беррригача юртарча къахьегамхошта юкъера социалистически яхь. Волгоградски областа Калачевски района Ленина ордена «Волго-Дон» яхача совхоза механизаторашa хьинаре къахьегарца белгалдаьккхад пятилетка къоастамбеча шера ялат чуэцилга. Совхозо областе эггара хьалха чуийца яьхар хьалха хьайоала ялата культураш, паччахьалкхенга ялат дохкара декхараш кхоачашдаьд. Ялат дIахо а дIалуш да. Даьхен амбарашка чутасса лаьрхIад 1 миллионал совгIа пунт ялат.

ХIанз хьатIаэттай юрта боахама балхаш дара керда, лоархIаме ха — гурахьа ялат дIадера лаьтта кийчделген зябь еш лаьтта оахилген. Ялат чуийца а даьккха цу бехктокхамерча балхаш тIа а гвардейски хьисапе къахьега лаьрхIад оаха, 1975 шерарча хьувкъама хьем боайцаш лаьтта кийчде дIа а доладеннад. Хьокхам хьаэца нах болаш да тхо. 1942 шера Сталинграда юххе тха совхоза лаьтта турпалча советски бIухоша го баь чулаьцар фашистски захватчикаш. Шоай доккхача къонахчалшеи майраллеи цар гIо дир Волга тIа исторически котало йоаккхача.

ЧIоагIа гIаддаха Хьога дIахойт оаха ялх трактористах латтача тха звенос 3 августа шин сменагIа болх а беш «ДТ-75М» яхача кхаь тракторца дийнахь а бус а 46 гектар норма йолаш 103,6 гектар лаьтта аьхалга.

Совхоза беррригача механизаторашa чIоагIо яьй лаьтта оахача тракторий балха овсарле чIоагIа лакхъе, гурахьа ювча культураштa 15 август тIакхачалехьа лаьтта кийчдаь даккха, хIаьта зябь еш оаха лаьтта — 15 сентябрь тIакхачалехьа.

Оаха тешам лу вай дукха езача КПСС Центральни Комитетан Хьона хьайнеи, веза Леонид Ильич, пятилетка чакхйоалача шера оахоша боккха хьувкъам боаккхаргхиларах, дIахо а социалистически Даьхен низ чIоагIбара доагIаш дола дакъа лоацаргхиларах.

Звеньевой В. Я. СТЕНКОВОЙ, трактористаш — Л. Д. КОЛЕСНИКОВ, П. В. ВЛАСОВ, В. И. ДЕРЕЗЕНКО, М. А ЖОЛУДЬ, В. Б. МИРСКОВ.

ГIИШЛОНХОЙ, ШУН СИЙЛЕН ДЕКХАР

ИйслагIча пятилетка дийлагIча, къоастамбеча шера доккхий социалистически декхараш тIаийцад Нохч-ГIалгIайчен гIишлонхоша. Хьалдаь а даьха эксплуатаце дIадала дезаш да наха чубаха дукха цIенош, школаш, деша даха ха йоацача берий учреждениеш, промышленни объекташ, хьайбашта лаьрхIа йола комплексаш, кхыдола гIирсаш. Уж декхараш дизза кхоачашдара тIагIертта къовсам а лоаттабеш шоай торонех бизза пайда ийбеча республикерча цхьайолча гIишлон организацеша толаме кхоачашъю укх шера плани тIаийца социалистически декхараши.

Къаьстта дика къа а хьегаш паччахьалкхен плани тIаийца социалистически декхараши тIеххкхоачашдеш хиларна белгалъяьнна в Еррисоюзни социалистически яхье дуккхача хана денз хьалхара моттиг лелаеш хьайоагIача «Чечингсельстрой» треста коллектив. ВорхI бетта плани тIаийца социалистически декхараши тIеххкхоачашдаьд. Паччахьалкхен планал совгIа генподрядагIа даьд треста гIишлонхоша 5 эзар сома маьха гIишлон-монтажни балхаш, хIаьта шоай низаца планагIа лаьрхIачул совгIа даьраш 154 эзар сома маьха да.

Иштта дика къахьегама толамаш треста гIишлонхоша дахара керттера бахьан да цар шоай къахьегам кхетамца вIаштIехьбаккхар, гIишлош хьалъяра дикагIйола методаш, технологи, социалистически яхье хьалха латтарий опыт шерра балха юкъекхахьийтар, трестерча дукхагIйолча бригадашка аккордни аккордно-премиальни методех болх байтар. Бизза пайда эц укхаза гIишлошъеча техникахи балха ханахи.

Шоай къахьегам иштта дика вIаштIехьа а баьккха хьинар кхо ца деш къахьегаш ба № 7 йолча треста Грозненски гIишлон-монтажни управлене, «Чечингстройтранс» объединене, «Югмонтажавтоматика», «Кавэлектромонтаж» объединеней гIишлонхой. Паччахьалкхен плани тIаийца социалистически декхараши тIеххкхоачаш а деш Еррисоюзни социалистически яхье призови моттигаш яьхай цар.

Цхьабакъда, республикерча цхьайолча гIишлошъеча организацеша чIоагIа эсала вIаштIехьбаьккхаб шоай болх, цудухьа бизза пайда ийбац чурча резерваех, балха ханах, гIишлошъеча техникахи механизмехи. Царех я Нохч-ГIалгIай гIишлошъю управлени. ГенподрядагIа гIишлон-монтажни балхаш дара ворхI бетта план 85 процент мара кхоачашъяьяц управлене гIишлонхоша. Цар чакх ца доахаш дисад планагIа лаьрхIа хинна 4671 эзар сома маьха гIишлон-монтажни балхаш. Управленерча 14 СМУ-х шицне мара кхоачашъяьяц гIишлош хьалъяра ворхI бетта план. Къаьстта чIоагIа эсала болх бу укх шера СМУ-2, СМУ-11, ПМК-105 гIишлонхоша. Паччахьалкхен план 64—65 процент мара кхоачашъяьяц цар.

Иштта шоай болх эсала вIаштIехьбаьккхаб «Чечингушстрой» гIишлошъеча управлене гIишлонхоша. ДIабахача ворхI бетта царна тIадисад цхьа миллиони 900 эзари сома маьха паччахьалкхен декхар. Пускови объекташ ший ханнахьа эксплуатаце дIателац ворхI бетта план 49 процент кхоачашъяьча ПМК-10, из задани 64 процент мара кхоачаш ца яьча ПМК-7, кхыча организацей коллективаша.

Цу организацеша боагIача тайпара шоай болх вIаштIехьа ца баккхарах республика гIишлонхоша шоай низаца генподрядагIа гIишлош хьалъяра план 95 процент мара кхоачашъяьяц, тIадиса паччахьалкхен декхар 5228 эзар сом да. Эксплуатаце дIа ца луш дисад наха чубаха дукха цIенош, лоархIаме промышленни объекташ.

ДIахо йодача хана ла мегаргдолаш гIулакх дац из. ГIишлонхой сийлен декхар да паччахьалкхен плани тIаийца социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдара шоай еррига торонаш оарцагIьяхар. Шерра балха юкъекхахьа еза къахьегама прогрессивни методаши дикагIйола технологи. Шерде деза мехка цIи хеза волча гIишлонхочун Злобина методагIа къахьегарий мугIараш. Къахьегамеи производственни дисциплина телхае, брак е йиш яц гIишлонхой. Аккордни аккордно-премиальни системах алапи телаш йола бригадаш дукхагIа хилийта еза.

Партийни профсоюзни организацеша гIишлонхошта юкъе шерра социалистически яхь йоаржае еза, политически а организаторски а болх тоабе, хIара коллективана хьалхашка латта декхараш цIадовзийта деза. Хьалъеш йола еррига гIишлош гуйрийна а Iай а болх бергболаш хIанззе а кийчъе еза.

ГIишлошъеча нийслу кхоачамбоацараш цIендаь дIа а даьха паччахьалкхен плани тIаийца социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдар хIара коллектива сийлен декхар да. ИйслагIча пятилетка дийлагIча шера плани тIаийца социалистически декхараши кхоачаш ца деш цхьаккха гIишлошъю организаци дила йиш яц.

Грозненски района «Горячеисточненский» совхоза хьажкIий кхашка са белгало яьлча денз маьркIажа ха хиллалца дужаш дац тракторий моторий гIар-тата. Укхаза силоса лаьрхIа хьажкIаш чуэцаш ба. Совхоза доакъараш кийчдераша дош деннад 11 эзари 500 тонн силос кийчъе. Таханарча денга нар кIоагашка елла силос 6 эзар тонн я.

Хьайбашта моша доакъар кийчдеча камаьхала а йоалаш къахьегаш ба механизатораш Абубакаров Шамхан, Алиев Ваха, Курбанов Алавди. Царех хIаране дийнахьа 130—140 тонн моша хьажкIаш хьокх.

СУРТА ТIА: силоса хьажкIаш хьокхаш я комбайн.

Х. ЖАПАРОВА сурти тексти.

КРАСНОМОЛОТОВЦИЙ ДИКА ГIУЛАКХ ХЬАЛ А ЛАЬЦА...

Октябрьски Революце орден лелаеча «Красный молот» завода болхлоша дIайолаяь патриотически инициатива чIоагIа раьза хинна хьаллаьцар Старогрозненски бурув тохара балхий управлене бурув деттараша. Укх шера кхоалагIча августа производственни гIулакхаш деча база, вышкомонтажни, автоматика цехий, энергоцеха, бурув тохара балхий управлене бIаь совгIа саг хилар Грозненски района № 2 йолча баьцадаарий-шурий совхозе баьцадаараш чуэцаш. Ялх сахьата къахьийгача цу управлене болхлоша Хизбулаев Хизира кулгалдеча баьцадаарий бригада участкера чу а ийца «Старогрознефть» НГДУ ОРС-е дIаяхьийтар итт тонн гаргга помидораш.

Баьцадаараш чуэцача хьинаре къахьегарца белгалбаьлар коммунистически къахьегама ударникаш слесарь Сиптагин Сергей, токарь Бибаев Федор, электромонтерий-литейщикий бригадир Бондаренко Владимир, инженераш Логинов Евгений, Василюшкина Екатерина, Батаева Анна, кхыбараш.

Бурув деттараша баьцадаараш чуэцача хьинаре къа а хьегаш даьча новкъостала чIоагIа раьза болаш баркал ихаш бар совхоза болхлой.

Т. АЛЕКСЕЕВ.

РЕЙД

ХЬАЙБАШ МЕЦА ДИСАР КХЕРАМ БА

Е йоагIа йоакхо ю хьайбаш тсъамболаш тайп-тайпарча доакъарашца Iалашдара Шалински района «Южный» совхозе.

Доакъара лаьрхIа дIайийна 135 гектара тIа цкъа дIайийча дуккхача шерашка тIаювла баьцаш, 85 гектара тIа суданка, 80 гектара тIа силоса лаьрхIа хьажкIаш я боахаме. Цул совгIа доакъара лаьрхIа гурахьа йийна культураш чуийцачул тIехьагIа 160 гектара тIа дIайийна хьажкIаш а я. Уж а силоса лаьрхIа дIайийнай.

ХIаьта укх шера планагIа 650 тонн йол, 1600 тонн хьажкIий силос Iалашъе езаш ба совхоза болхлой.

Из декхар кхоачашдара лаьрхIа вIашагIъелла бригада я боахаме. Цунна кулгалдеш ва тракторно-кхаш лаладеча бригада бригадир Кахцулов Махьмад.

Дуккхача шерашка тIаювла баьцаш шозлагIа хьекхачул тIехьагIа 420 тонн йол Iалашъяьй бригада къахьегамхоша. ХIанз шозлагIа суданка хьакха кийчлуш ба.

— ШозлагIа хьекхачул тIехьагIа кIезигагIа яле а 120 тонн суданка йол Iалашъергья оаха, — йоах Кахцулов Махьмада. — ХIаьта дуккхача шерашка тIаювла баьцаши суданкен кхозлагIа хьекхача кхы а 220 тонн йол Iалашъюларгья.

Шоаш лаьрхIар кхоачашдара тешаме лард йоллаш ба доакъар Iалашдераш.

«Шалинский» совхозе да тхо. Хьайбаш дулха кхабара специализаци яь я из совхоз. Цудухьа хIара шера дукха доакъар эш боахама. ХIаьта укх шера хьайбашта планагIа 1000 тонн йол, 2000 тонн сенаж, 200 тонн баьций витаминни хьоар, 10800 тонн силос Iалашъе езаш ба совхоза хьайбаш леладераш.

Доакъар Iалашдара лаьрхIа отряд вIашагIъеллай совхозе. Отряде кхо звено я.

ХIаьта фу тайпа доакъараш Iалашдеш я звеноши? Йол кийчъеши гурахьа йийна культураш чуийцачул тIехьагIа кхашка диса ча гулдеши я. Во хьокхамаш даьхадац хIанзле. Йол 1173 тонн Iалашъяьй. Из тайпа доакъар, совхоза керттерча агронома яхачох, кхы а 950 тонн кийчде йиш йолаш да. Хийцца кхоачашъюлургйолаш я ча Iалашдара план а. Цхьабакъда сенажи баьций витаминни хьоари цхьа грамм дац совхозе, хургда аьнна ала йиш йолаш а дац.

— Фуд бахьан? — хетт оаха совхоза керттерча агрономага Панков Федор Петровичага.

— Баьций витаминни хьоар доаккха агрегат совхозе дIаоттаеш йола ер кхоалагIа шу да. ХIаьта хIанз а дIаоттаяь а яьннаяц. Цудухьа баьций витаминни хьоар даккха йиш йолаш хиланзар тхо укх шера, — йоах Панкова. — ХIаьта сенаж йоллара лаьрхIа кийчдаь кIоагаш а дац, цул совгIа сенаж йоллаш хиланза яргйоацача полиэтиленови пленка хилийтанзар тхона республика «Сельхозтехника» объединене.

Дика да, совхоз пленкаца Iалаш ца ярах бехк «Сельхозтехника» ба, хIаьта силос йоллара кIоагаш кийчдаь ца хиларах бехке малав? Цул совгIа сенаж йоллара, баьций витаминни хьоар даккхара буц ма эзий. Из мичара яь, мичара Iалашъе лаьрхIа хиннаб хац.

— Цхьабакъда, тхона хеттача тайпара дика хьувкъанзар цкъа дIайийча дуккхача шерашка тIаювла баьцаш, — йоах Панкова.

Тамаш а яц. Цкъа мара минеральни удобренешца подкормка яьяц баьцашта. ХIаьта эггара хьалха хьекхачул тIехьагIа цхьаккха тайпа удобрени а ца тоссаш йитар. Удобренеш яц боахаме, хIаьта «Сельхозтехника» объединене хьаяхьац, яхаш бехказа вувл совхоза керттера агроном. Ший, совхоза кхыча кулгалхой бехк «Сельхозтехника» объединенена, къычарна тIабилла гIерташ ва Ф. П. Панков.

«Джалка» совхозе да тхо.

ПланагIа укх шер 2000 тонн сенаж, 2700 тонн йол, 600 тонн баьций витаминни хьоар, 11 эзар тонн силос Iалашъе езаш ба совхоза къахьегамхой. ХIаьта хIанз Iалашъяр; сенаж — 1100 тонн, баьций витаминни хьоар — 130 тонн, йол — 400 тонн гаргга мара яц. Фуд бахьан?

500 гектар дуккхача шерашка тIаювла баьцаш планагIа хий дуллаш я. Цунах цкъа 280 гектара тIеи шозлагIа 118 гектара тIеи мара хий диллодац. Во вIаштIехьбаьккхаб баьций витаминни хьоар даккхара болх а. Из тайпа доакъар кийчдеш цхьа агрегат я совхозе. Цун а хьабе болх бац.

Лоацца аьлча, доакъар Iалашдара гIулакх хIанзчул тIехьагIа тоа ца дой бIаьстан юххье «сагIа дехаш» лела безаргба «Шалинский», «Джалка» совхозий кулгалхой.

«Сердало» газета рейдови бригада: И. ИРИСХАНОВ — Шалински района халкъа тIахьожама комитета член; Т. ДИКАЕВ — «Знамя коммунизма» газета отдела заведующи; М. ХАМАТХАНОВ — тха спец корр.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ПОЛИТИЧЕСКИ БОЛХ — КХАЙ ТІА

Кхашкара культураш кхерра хьаьдехьа докхха декхар кхоачашде дезаш ба укх шера «Іазрановский» совхоза болхлой. 12752 тонн ялат кхеде, цунах 561 тонн паччахьалкхенга йохка, хІаьта хІара гектара тІара 22 центнер яккха декхар тІайиьца боахама къахьегамхоша.

Из кхоачашдар тийша дар деррига балхаш нийса, ший хаьнахьа вІаштІехьдахарах, техниках бизза пайда эца харах, сихен, ший ханнахьеи ца дойташи ялат чуэцарах.

Совхоза партийна организаце хьинаре дакъа лоац из декхар кхоачашдеча, ди тІехьа кхаш леладераша дикагІа къахьегардолаш уж оарцагІ а боахаш.

Ялат чуэца долалуча юкъе партийни собраци йир, цига бийхар ялат чуэцача болх беш хургбола беррига нах. ХІара коммунистаи комсомольцаи цу балха юкъе къоастадир ший дІа дезар. Къаьстта теркам тІабахийтар ялат чуэцача бе беза-ча массово - политически балха, механизатораштa юкъе социалистически яхь вІаштІехьъяккхара.

Из болх кхашкеи хьаттеи бара 7 партгруппа вІашагІтехар.

Профсоюзни организацеца цхьана оттайир социалистически яхьа условеш, кхашка, хьатта, ялат дІаувзача къаьстта къаьстта я йолаш. Яхье котбаьннарашта лургдола материальнии моральнии совгІаташ белгалдаьхар.

ХІанз яхье котваьнначоа цІе вииппели ахчан премии лу, цун сийна централыни усальбе байрак урагІоийт, хІаьта 1000 центнер ялат аьрдача комбайнера машина тІа сийлен седкъа оттабу. Яхье котбаьннарий дезалашка письмош дохьийт, царна баркал кхайкадеш.

Кхай тІа бергболча массово-политически балха план оттаьй, коммунисташ декхарийла баьб къахьегамхошка шоай декхараш дІадовзийта, яхь шерье, цун итогаш ювца. Массово-политически балха еррига формаши средстваши нах болх беш болча кхачийта тІерт тхо. Ялат чуэцаш волча хІара къахьегамхочунга оаха дІайовзийт мехка а доазол дехьа а хулаш йола лоархІаме событеш.

Механизаторашта дІадовзийтар Ростовски областа механизаторашта ялат чуэцача карагІдаьнна денал дола гІулакхаций уж даькъала бувцаш КПСС ЦК Генеральни секретара Л. И. Брежнева яхьийта телеграммеи. Цунца дог ура а этта, цар санна болх бе чІоагІо йир тха механизатораша.

Дукха ха йоацаш хиннача СССР Лакхехьарча Совета сесс документаш чІоагІа могалир совхоза къахьегамхоша.

Кхашка комбайнаш тІа болх бечча кулгалхошка, специалисташка докладаш йита, лекцеш ешийта, цунна цхьана кхетама болх хІара денна кхашка хьегача къинца бувза гІерт партийни организаци.

Ялат чуэцаш боахкарашка хІара денна дІадовзийт болх мишта лел, арайоах «молнеш», къахьегама листокаш, баьча балха итогаш ю.

ХІанз яхье хьалха латт комбайнер Котиев Ваха «Колос» яхача комбайнаца 4 эзар центнер гаргта ялат аьрдаьд цо. Цул дукха тІехьаьнцац 3 эзар центнер совгІа ялат аьрда Алиев Іалауддин а.

Ялат чуэцача хьинаре къахьегача цар сийна централыни усадьбе байракх урагІьахийтай. Комбайнаша ца соцаш болх белга Іалашду шофераша Дудургов Махьмада, Мальсагов Султана, Газдиев Іалихана, кхычар.

Совхозе эзар совгІа гектара тІара ялат чунйца даьцпад. ХІара гектара тІара совхозе юкъера лаьрхІача 22 центнер баьннаб мукх.

Шоай декхараш кхоачашду совхоза къахьегамхоша. Шоай къахьегамца Даьхе гІеданга дага ба уж. Партийни организаце, берригача коммунисташа, комсомольцаша, политинформатораша, агитатораша шоаш бечa кхетама балхаца новкъостал ду ялат чуэцаш боахкарашта. 30 совгІа сагa ва кхашка политически болх беш.

Докхха новкъостал ду ялат чуэцача Грознера баьхкача уполномоченнеша (10 саг ва уж), районерча уполномоченнеша. Царна юкъе белгалваьнна из новкъостал дикагІа ду къаьнача коммуниста Мальсагов Тухана. Из каст-каста цийслу кхай тІа.

Совхоза болхлой шоаш тІайица декхараш кхоачашде дагa ба.

Д. ПУТИЛИН,
«Назрановский» совхоза парткома секретарь.

КАМЧАТСКИ ОБЛАСТЬ. БІаьсти, Птичий яха гІайре шах мукъайоаллаше а, крабаш яха йолхa «Красний Октябрь» колхоза мотоботаш. Цул кІеззига тІехьагІа крабаш йоахача флотилеца хьаьхкоач плавзаводаш а.

Крабаш йоах цхаралашиеи цу гІулакха лаьрххІа хьаьча лувцоргашцеи. Хала да цхаралашкара хьа а йоахаш, кхал крабаши кхувш йоагІараши доза на еш юха хи чу дІахеца. ХІаьта промысла бокъонагІа кхал крабаши диаметре 13 сантиметр хилалал чкъор доаца кхувш йоагІараши яха йиш яц. Цудухьа хІанз хьаьвй лаьрххІа йола лувцоргаш. Цу чу хьажо лувцорга къамарга чу крабаш тІаозаргІйолаш чкъьарий чІегилг юл. Массехк сахьат даьлча, хІаьта цкъаза шоллагІча дийнахьа лувцаргаш хи чура хьа а йоахаш уж бе-бечa консерви линешка екъача плавзаводага дІаккухь мотоботашна.

СУРТА ТІА: лувцорг кема тІа йоаккхаш латт.
И. ВАЙНШТЕЙНЕИ
О. ДЗЮБЕИ сурт.
ТАСС фотохроника.

ФУ ІАЛАШДАРА

Цкъа дІайийча дукхача шерашка тІаювлача баьций фу кхедеча республика колхозашцеи совхозашцеи юкъе йоккха моттиг дІалоац Шалински районa «Предгорный» совхозо. Дукха вІаштІехьбаьккхаб баьций фу кхедара болх боахама кулгалхоша. Цунна тешал ду, масала, дІадахача шера даьхача толамаша. Кхе а даь паччахьалкхенга планагІа 90 тонн дохка дезаш хиннача 176 тонн лакха кондици йола дукхача шерашка тІаювлача баьций фу дехкар совхоза кхаш леладераша.

КПСС Централыни Комитето партега, советски халкъага даьча Кхайкарало дог гІоздаьккхача предгорненцаша нийслагІча пятилетка диьлагІа, къоастамбеш дола шу кхы а дикагІча хьокхамашца белгалдаькха дош делар.

ХІанз фуна лаьрхІа 480 гектара тІа дукхача шерашка тІаювла баьцаш хьалкхееш я совхозе. Уж я: райграс, клевер, овсяница, ежа сборная яха баьцаш.

Фуна лаьрхІа уж кхеелга «Знак Почета» ордена кавалера Мусалаев Оалхазара, Межиев Мохьмада кулгалдеча звеньяшта тІадилладар.

Халонащца къовсам доаттабеш, низ, хьинар кхо ца деш къахьийгар цу звеньяшкара кхаш леладераш баьций дика хьувкъам кхебе гІерташ бІаьсти а аьхки а. ХІаьта хьийга къа зехьа дайнадац. Дика хьийкъай баьцаш.

ХІанз фуна лаьрхІа чуэца йолаьй уж. «Нива» яха йиъ комбайн я кхай тІа болх беш. Уж лелаеш ба ялат чуэцача болх баь йоккха балха опыт йола комбайнераш Умхаев Ваха, Матуев Шамсудин, Эскирханов Іаьла, Рамзанов Саланди. НормагІа 12 гектара тІара чуэца деза хІара дийнахьа юкъера лаьрхІача 14—15 гектара тІара баьций фу чуэцарех хІаране.

ХІанзле 200 гектара тІара баьцаш чуийцай механизатораша. Хьалхе баьча лоархІамо хьаьхьокх, план 3,5 центнер йолча хІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 7,5 центнер фу доалаш хилар.

Йоакхо яьй совхоза кулгалхоша баьций фу чуэцача наьха балхацара моральнии материальнии безам совбаккхара.

Комбайнерашта юкъе яьржача яхье ший балха нормаш кхоачаш а еш пхе дийнахьа хьалхара моттиг яьккхачоа 30 сом ахчан совгІат ду, хІаьта дийнахьа хьалхе яьккхача комбайнера карара кара тела цІе вымпел лу. Цул совгІа дикагІволча комбайнерах «Молния» яхача къахьегама листока тІа язду.

Комбайнерашта юкъе яьржача яхье кхычарел дикка хьалхаваьннав механизатор Умхаев Ваха. Ди дІадахийтаи цо ший балха норма юкъера лаьрхІача 140—150 процент кхоачаш ца еш.

Дика къахьег комбайнерашкара совхоза складашка ялат дІаккхухьача шофераша Миназаси ЯрагІе, Таканаев Жемила, Садаев Іаьлас, трактористаша Исмаилов Мовладе, Мальсагов Лечас.

Совхоза хьатта фу цІендеш, докъадеш лаьрххІа бригада я болх беш. «Гигант-Петнус» марках йола лаьрххІа фу цІендеш йола кхо машин я бригада. Шоай балха нормаш дикка тІехкхоачашъеш къахьег цу машинашца болх беча Матуева Байсарес, Таканаева Маликас, Гарасаева Луизас, Хакимова ХІийжанас. Фу кийчдара агроном волча Шидаев Іабдул-Ваххида кулгал а деш хІанзле 90 тонн баьций фу цІен а даь паччахьалкхенга дехкад пар.

Йоакхо ю совхозе хьекхача буц сихагІа тІаяргІйолаш гІулакх вІаштІехьдаккхара. Баьпах мукъадаьннача кхашка «РУМ» яхача агрегаташца азотни удобрени а юлаш хий дулл.

Азотни удобренеш тоссаш толамца къахьег Хашумов Салавде. «РУМ» агрегата тІа болх беш ший балха нормаш юкъера лаьрхІача 120 процент кхоачашъю цо.

— Укх шера паччахьалкхенга 216 тонн цкъа дІайийча дукхача шерашка тІаювлача баьций фу дохка дезаш да тхо, — йоах совхоза цхьоалагІча отделене управляющe Гакаев Іабдул-Хьамида. — ХІаьта хІанзле 200 гектара тІара 150 тонн фу даьннад. Иззал кхы а дала деккарийла а да. Цу гІулакхо торо хулийтаргья паччахьалкхенга фу дохкара план дикка тІехкхоачашъе.

А. БАРЗАНУКАЕВ.

КОММУНИСТИЧЕСКИ КЪАХЬЕГАМА ШКОЛЕ

Хьалхара шу дац коммунистически къахьегама школаш йола. Уж я «Красный молот» заводе а.

Хьаэцаргья вай Павел Андреевич Зевилов керте латта № 5 йолча цеха ворхІлагІча сборочни участка коммунистически къахьегама школа.

Цу школа ба къаьна болхлой газорезчик Василий Пономарев, электросварщикаш Георгий Мишаков, Владимир Сухоруков, котельщикаш Николай Свинцов, Георгий Мосиенко, кхыбараш. Царца ба дукха йоаццаш № 3 йола профессионально - технически училище йистеяьккха Дриков Мохьмад, Магомедов Султан, Услан Услан, иштта кхыбола а къона болхлой.

Цу тайпара къаьнарен къонен болхлой вІаши уллув дІа а айтта болх беш хиар чІоагІа пайдане да. БоккхагІчар дІамагІчарга дІайовзийт шоай опыт, къонача болхлоша сиха гІа а дикагІа а Іомаю балха говзал. Цар пропагандист П. А. Зевилов цу заводе болх беш вола 30 шу да. Завод дегІаахарца лакхлуш хьаенай цун балха говзал. Укх тІеххьарча 15 шера электросварка воккха тІа вола мастер волаш болх беш ва из. Цунна геттара дика йовз производство, цудухьа дика хов цунна производствацa дувзаденна делаш дувца. Йоккхача опыто йиш хулийт цунга дика пропагандист хила.

Зевилова ше еш йола занятеш ювз халкъий доттагІала, интернационализма, ший профессе дукха езара, Даьхенах доккхалдара темаца.

Цкъа заняти еш Павел Андреевича дийцар дІадаха шу мехкдаьтта аппаратура цеха болхлоша продукце керда тайпаш карадерзадаь шу дар яхаш. Уж яр Оренбургерча, Медвежьерча, Арто - Булакски газ йоаллача моттигашта эша блочни установкаш, Венгрена, Болгарена, Польшана, ГДР, кхычарна эша дегидратораш.

Чоалхане йола мехкдаьттаи химически аппаратура хьаеча ка яргьяц производственни къахьегамеи дисциплина ца хилча, бедали материалаши кхо ца йича, къахьегама овсарле лакх ца йича, аьлар цо.

Соахкарчул 4 эзар тонн дукхагІа мехкдаьтта аппаратура арахеца езаш я цеха коллектив. Цудухьа кхое еза бедал а материалаш а, къахьегама дисциплина хила еза, брак е йиш яц, оборудованега ца социйташ болх байта беза. Из ца дича кхоачашдулургдац хьалхашка латта декхараш. Бакъда, аьлар дІахо пропагандиста, хІанз а вайцнга я къахьегама дисциплина телхаеш, рузкъан кхом ца беш моттигаш. Масала, белгалдаьккхар Зевилова, шоллагІча участкерча электросварщика сварке монтажи еза хана шин ди ханал тІехьа яьккхар хьаеш йола аппаратура. Вож сварщик, вальцаш йола а ялийта, уж соцае вицвелар. Уж болх булургбоацаш телхар. Пхе дийнахьа тоае йийзар вальцаш.

Теори практикаца айхха ювзаш ю ший занятеш Зевилова. Цхьан заняте рентабельность ювцаш, Павел Андреевича хьаьдда дола дхьа масал доаладир. Цо аьлар укх шера март бетта пылеуловителаш заказчикага дІаяхьийта езаш яр.

Цхьаболча болхлой бехкагІа дІа ца йохьийташ йисар уж (пропагандиста цІераш яьхар уж дІа ца яхьийтарий). Сварка во яр дар пылеуловителаш дІа ца йохьийташ йисара бахьан. Юха хьае йийзар уж аппараташ. Изделеш шоай ханнахьа дІа ца кхачийтарах заводо штраф теккар. Лохьелар къахьегама овсарле, лакхделар оборудованега дІадодар.

ЛадийгІараша чІоагІа теркам тІабахийтар пропагандиста дийцачоа, кхетадир завода план кхоачашъелга шоаш а шоай новкъосташа а хьегача къих тийна хилар.

Масса а оагІорахьара доашхаш дІадовзийтар цо ший заняте тІа къахьегама овсарле лакхъеш дола бахьанаш.

— Павел Андреевич Зевилов керте латта коммунистически къахьегама школа дикагІйолча опыта школа а хинна дІаэттай, — йоах ду школе дешаш волча электросварщика Сухоруков Владимира.

Иштта да из. Опыт хьайовзийта заняте хьийха хиннаб дикагІбола бригадираш Кораблев, Алейников, Рыженков, Цкъа заняте цига деша вагІача Озеров Геннаде гулбеннарашка дІайовзийтар гІозараш элетрошлакови сваркаца вІашагІхоттара дикагІйола опыт.

Фу лу коммунистически къахьегама школас? яхача хаттара жоп луш, Зевилова аьлар, цо дукха лакхду болхлой хьинар, къахьегама овсарле лакхъе, кІезигагІа хІама дІа а дохийташ дукхагІа продукци арахеца безам тІабохийт.

Цо дувцар бакъдеш да укх тІеххьарча хана бригаде хинна хуьцамаш. БархІ сага разрядаш лакхъяьй, пхе сага коммунистически къахьегама ударника цІи еннай. Виъ болхлочох дика рационализатораш хиннаб. Холу пайда беш йола 10 рационализаторски предложени еннай цар. Масала газорезчика Ахонькин Виктора манипулятор тІа цхьан ханна шин резакаца болх бе аьнна предложени елар. Цо йиш хилийтар участкага духхьал цхьан операце шера 2 эзар сомагa кхаччалца ахча кходе. Цул совгІа беш бола болх дикагІа а хул. ХІанз бетта 200 тонн арахецаш хиннача метта 350—400 тонн турбай аппаратура арахец.

Иштта дика пайда белар сварщика Мишаков Георге еннача рационализаторски предложене а. Сварочни аппарата мундштука конструкци хийцар цо. Из бахьан долаш хьалха кхо миллиметр сома мара боацача аьшкасьргаца еш хинна сварка хІанз пхи миллиметр сома болча аьшкасьргаца ю. Цо йиш хилийтар къахьегама овсарле шозза гаргга лакхъе.

Цу дерригане участка коллективага йиш хулийт социалистически декхараш толамца кхоачашде. Укх шера 100 пылеуловитель кийчъе лаьрхІадар. ХІаьта ах шера 56 арахийцай уж. 1,5 эзар тонн экспортни продукци арахеца а соцадаьдар. Цунах 861 тонн хьаяь яьннай.

Цу тайппара, коммунистически къахьегама школерча занятеша йиш хулийт дикагІйола опыт дІайовзийта, болхлой социалистически яхьа дукхагІа юкъеоза. Коллектива балхаца вахарца айхха буваам а болаш дешаро новкъостал ду производственни план толамца кхоачашъяра.

Ę. МАКСИМЕНКО,
Облсовпрофа информаце сектора заведующи.

КЪОНАБАРАШ БОЛХЛОЙ ДЕЗАЛЕ ЧУОЗ

Самардийнахьа сарахьа «Красный молот» завода культура ЦІагІа хилар № 3 йола профтехучилище чаккхъяьккха кагирхой завода болхлой класса мугІарашка дІаэцара хетаяь сайре.

Коллектива къахьегама сийлен гІулакхаш кхоачашде дезаш хьалхашка латта бехктокхаме декхараш къонача болхлошта дІадовзийташ къамаьл дир завода директора Г. К. Веденкос, социалистически яхье хьалхле лелаеча завода ветеранаша В. И. Абрамова, К. И. Шняновас, иштта кхыбараша.

Профтехучилище чаккхъяьккха кагий нахи мехкарийи завода болхлой класса мугІарашка дІачуэцар белгалдоаккхаш Г. К. Веденкос царна елар путевкаш, хІаьта иштта маьхера совгІаташ.

Къонача болхлошка моаршал а хоалгаш царна эзаш делар пионераша — завода болхлой бераша.

Къонача болхлоша дош делар боккхагІболча новкъостий сийлен гІулакхашта тешаме хила, хьинари хьаькъали ца кходеш къахьега. Даьхен гІулакха масса а хана кийча хила.

Завода культура ЦІен художественни самодеятельноста доакъашхоша иллеш даьхар, халхараш дир завода ветеранашта а къонача болхлошта а хетадаь.

Сайре чакхйоалаш гулбеннарашта гойтар «Антрацит» яха фильм.

ЛАДУВГІАРИЙ ТЕРКАМ ТІАОЗАШ

КІоарга чулоацам болаш ладувгІарий теркам тІаозаций яр В. И. Ленина культура Двореца лекцей зале «Знание» общества лектора В. П. Сирика йийша «Советско - американски керттерча кулгалхой кхоалагІа вІашагІкхетара итогаш» яха лекци.

Лекцега ладувгІа баьхкабар мехкдаьтта чакхдоахача предприятей болхлойи гІулакхера нахи, хІаьта иштта баха наха.

Гулбеннараша чІоагІа къоабалдеш тІаийцар дунен тІа эгара низболашагІа йолча шин паччахьалкхенна юкъера гІулакхаш тоадала доладалар. Цар дукха хаттараш тийлар лектора. В. П. Сирика беррига дІакхетабеш жоп делар дерригача хаттарашта.

Лекци чакхъяьнначул тІехьагІа «СССР — Америка» яха фильм гойтар гулбеннарашта.

ТОХАЛЕ, НАЬСАРХОЙ!

Назрановски района боахамашка дІадийна 11122 гектар гурахьа дув ялат да. Цунах хІанзле 5500 гектар чуийцад. Районе йолаш йолча 71 комбайнах кхашка болх беш я 68 комбайн. Республика кхыча районашкара шоай агрегаташца новкъостала вена 46 комбайнер ва наьсархой ялат чуэцаш.

Бакъдар аьлча, дукха догІаш делхаш Іалама хьалашца торо хилийтаннзар ханнахьа ялат чуэца доладе, дІабахача бетта юкъе мара дІадоладанзар балхаш. Ялатах цхьадола дакъа хьакхари ардари къаьста долаш а хьоккхаше оардаш а чуэц укхаза. Укх шера планагІа 11200 тонн ка бола ялат паччахьалкхенга дохка дезаш ба наьсархой. ХІаьта 5 август тІакхоачаш декхар 3072 тонн мара яц.

Ялат чуэцача дакъа лоацаш барий къахьегамцара безам совбаккхара хьалаш белгалдаьд. Беррпгача механизаторашта цхьаьнца тонн йол лургья. Совхоз - техникумо хІанзле Іалашбаьб шоай бараш. Райсиххяма разнорядкагІа трактористашцеи комбайнерашцеи лаьрхІа кхашка вена толавекацa ...

ДІабаха бутт чакхбоаллаш гурахьа дийна ялат чуэца доладир «Октябра 40 шу» яхача совхозе. Деррига 3200 гектара тІара из чуэца дезаш ба механизатораш. Укх шера ялат дика хиннадац цу боахаме. Хьекхача участкай хІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 15 центнер мара яьннац. Бакъла фуна дийна ялат дика хиннад — 25—27 центнер.

Ялат оардаш дІайолхача комбайнашта тІеххьа чах тюкаш еш кхоъ пресо-подборщикаш лел. Уж кхашка ца юташ фермашка дІаувзаш тележкаш тІехьа йолаш ялх трактор я.

«Комбайн кхай тІара яьлча пух токхаде» яхача принципагІа вІаштІехьбаьккхаб совхозе болх. Минеральни удобренеш товсаш ча дІаэза мукъадаьнна кхаш оах. Цу участкай цхьадолча даькъа тІа шоллагІа культураш дІаювргья, вож участкаш ах пара хьисапе йоадийтаргья.

Сихен дикеи ялат чуэцара яьржача социалистически яхье лакхара хьокхамаш доахаш хьабоагІа комбайнераш Евкуров Салман, Дзауров Осман, Озиев Муса, кхыбараш. ХІара дийнахьа норма 120—130 процент кхоачашъю царех хІаране. Хьекха касарех улла ялат оардаш овсаре къахьег Арчаков Османа, Хучиев Бисолта, Кодзоев Саварбика, кхыбараша.

ХІара буртига хьурмат деш пятилетка диьлагІча, къоастамбеча шера хьувкъам чубара шоашта хьалхашка латта бехктокхамера декхараш кхета а деш, хьинари низи ца кходеш къахьег механизатораша. Хадданза механизаторашта ...

... совхоз - техникума коллективо. ХІанз планал совгІа ялат дІалуш я из.

Цхьайтта дийнахьа 625 гектара тІара шоай низаца ялат чуийца баьннаб совхоз-техникума кхаш леладераш. Укхаза хІара гектара тІара юкъера лаьрхІача 20 центнер ялат даьккхад. Социалистически яхье дика хьокхамаш доахаш къахьийгар комбайнера Кансигов Мусас, Хамхоев Вахас, Хамхоев Ювсапа кхыбараша. ХІанз уж комбайнераш «Назрановский» совхоза кхашкара ялат чуэца новкъостал деш ба.

Совхоз-техникума кхашкара машиний гІар-тата сецадац. ХІанзле 240 гектар лаьтта эяба аьхад трактористаша. 480 гектара тІара ча вІашиатехад, 55 гектара тІа хьажкІаш дІайийнай.

— ХІара механизатора дика кхетаду шийна хьалхашка латта декхараш, — йоах совхоз-техникума тракторно-кхаш леладеча бригада кулгалхочо Ленина орден лелаеча Евлоев Махьмада.

Халахете а, белгалдаккха деза цу дерригача дикача гІулакхашца цхьана ялат чуэцара «Экажевский» совхозе йоаггІача тайпара йоакхо ца яр. Ханнахьа техникана ремонт ца ярах дукха тІехьадаьккхад ялат чуэцийга. Дукха оасар долаш да кхаш. Комбайний къахьегама овсарле лоха я.

Укх денношка цу боахаме хилар тхо. Укх шера 3629 гектар ялат чуда дезаш ба совхоза механизатораш. ХІанз а 1170 гектар мара хьекхаяц. Кхыча районашкара новкъостала ена 23 комбайн я совхоза кхашка болх беш. Болх лерттІа вІаштІехьбаьккхача иззал технико 20 дийнахьа чуэцаргдар деррига ялат. Цул совгІа шоай яраш а ма йий цар. Тхо цига хиннача дийнахьа Іуйрийна 9 сахьат даьлча а меттахьа яланза латтар 21 комбайн. Делкъийга 12 сахьат даллалца цхьаьца бахьанаш доахаш 10 комбайн болх ца беш лаьттар. ЦаІ кулгалхо вацар кхай тІа, Цхьабакъда, делкъийга хІама дуача хана шевар гучаваьлар. Совхоза парткома секретарь нов. Ясыновский, керттера агроном С. Шадыжев, уполномоченнеш, Цхьацца оатхалаш йоацаш лаьттар 10 комбайн. «Летучка» мичай ховш яцар.

Совхозо паччахьалкхенга хІанзле дІаденна ялат 600 тонн мара яц. Совхоза къахьегамхой декхараш тІа дІаяздаьд укх шера паччахьалкхенга 5315 тонн йохкаргья, аьнна.

Иштта тІехьа хІана дус шоаьнна даьча хаттара С. Шадыжева йоах:

— Тхона-м хетац тхоаш тІехьадусаш санна. Ялат дІаувза кхоачамболлаш машинаш хьахьежаяц «Сельхозтехника» объединене, даь договор телхаду.

БоаггІа теркам баьбац совхозе механизаторашта вахара хьалаш Іалашдара. Кхача я ледара ба. Механизаторашa салоІача цІагІа бІеха я. Иштта вочa хьала тІа да гойтара агитаце гІулакх а. Газови пийшкаш болх беш яц. Кухне бІеха я. Солярка доагадеча пишко беча кІурзах Іаьржа да кухне пенаш.

Кхоаленашта кІал яьсса моттиг йоллаше а централыни хьатта ара латт кІаи, мукхи, рожи. Цхьа бІаь тонн гаргга ялат хьатІадала доладенна. Еха шиъ погрузчик латт хьатта. Тока заведующе Ужахов Ахьмад латкъаш ва, ялат дІаоза машинаш тоъац яхаш. Ялат-м цІендаь мара дІадахьа йиш мичай.

Тха газето критика яьр совхоза кулгалхошта социалистически яхь леррттІа вІаштІехь ца яккхарах. Парткома секретара цулах пайда ийца ца хилар гуш да. Яхь хІанз а ледара лелаю укхаза.

Лоацца аьлча, хІанз укхаза латтача гІулакхех паччахьалкхенга дІа ца луш дукха ялат доргда.

Цул совгІа кхаш, мукъа доахаш оахам делга а чІоагІа ледара лел совхозе.

Дицдалийта мегаргдац хьатІахулача шера хьувкъама лард хІанззе а йолла езилга.

А. САГОВ.

ОТЧЕТНО-ХОРЖАМИЙ СОБРАНЕШ ЯРА КИЙЧЛУ

Укх деношка КПСС Малгобекски горкоме партийни организацей секретарий семинар хилар. Цига «Партийни организацешка отчетно - хоржамий собранеш кийчъяран чакхъяхарзи парторганизацей секретарий декхарех» доклад йир парте горкома организационно-партийни балха отдела заведующе Н. К. Хремкина.

Цул тІехьагІа партийни организацей секретараша нн. Ф. В. Шукина, М. Д. Цечоева, Е. В. Евдощенко, Н. А. Степанова, А. А. Атаршикова отчетно-хоржамий собранеш кийчъяраи чакхъяхаран шоай коллективашка Іозаьча опытах дийцар. Халкъа тІахьожама групнаштеи посташтеи партийни кулгалдарах лаьца дар халкъа тІахьожама районни комитета председатела Д. А. Мироновеи «Малгобекнефть» НГДУ халкъа тІахьожама центральни группа председатела С. С. Муталиевеи даь къамаьлаш.

КПСС горкома инструктора З. И. Зарудневас хоам бир гулбеннарашка отчетно-хоржамий собранеш чакхъяхара хІара парторганизацена белгальяьча ханах.

Цу тайпарча деша хетаяь курсови семинараш чакхъяха болабелар районе 7 августе денз совхозийн колхозийи юкъхьанцарчеи цеховии партийни организацей секретараштa лаьрхІа, хІаьта промышленни организацешкеи школашкеи из болх дІаболаберга сентябрь бутт дІаболалуш.

Цу гІулакхо, шеко йоацаш, партийни организацей кулгалхошта доккха новкъостал дергда шоаш шера баьча балха кІоарга анализ е.

ХАБАРОВСКИ КРАЙ. КПСС XXIV-ча съезда Директивашка лаьрххІача тайпара реконструкци еш латт Амура тІарча Комсомольскерча мехкдаьтта чакхдоахача заводе.

Дуллаш латт предприяте керда мощносташ Сахалинерча мехкдаьттаца шозза дукхагІа ІалашъергІйола Оха — Комсомольск яхача нефтепровода шоллагІа дакъа а.

Нефтепровод юллаш боахка гІишлонхой Амура аьрда бердага а кхаьча, турбаш хи кІал яха кийчлуш ба. Хьалхара 500 метр низ болча хин бухе укх гарггарча хана ювшаргья, хІаьта шаво цун бердаш вІаши хеттачул тІехьагІа, «Союзподводстрой» яхача Московски треста хи кІала технически балхаш деча специализировании управлене № 5 йолча участка коллективо Амура тІара балхаш дІахохьорга.

СУРТА ТІА: хин бухе яхка кийчъеш латт турбаш.
А. ГАЛУШКО сурт.
ТАСС фотохроника.

«Агитатора блокнота» аргІанара номер

КПСС Нохч - ГІалгІай обкома пропагандаи агитацеи отдела агитатора блокнота аргІанерча, 15 номер тІа «Агитатораи политинформаторан долча новкъостала» яхача рубрикана кІал кепатеха да «Социалистически содружество» яхача темах йола беседаши политически информацеши яра деш дола методически хьехамаш. Уж оттадаьд КПСС обкома лектора П. Яськос.

«Къахьегамца коммунистически гІулакх хургдолаш наха кхетам балар» яхаш я редакционни статья.

«Деза денош» яхача рубрикана кІал гІишлошъечун Денга кийчъяь цифраши фекташи я, хІаьта физкультурника Ерригсоюзни Денга кийчъяь я Нохч-ГІалгІай АССР спорткомитета председатела Б. Гайсанова «Кадайчар, деналдарий цІей» яха статья.

Хьалхарча пятилеткай, традицеш цхьаннегара шоллагІчунга йоалаш хьаарахи дегІаахарахи язду Грозненски мехкдаьтта института ассистента Г. Ерощенкос.

Блокнота тІа кепатеха я «Кхалсаги дын» яха исторически Іилмай кандидата Л. Дидигова статья.

«Дунен карта тІа» яхача рубрикана кІал кепатеха я «Кердаьккха Португали» яха В. Поляковсе статьяи цу мехка картеи.

Блокнота тІа агитатораи политинформаторан корайоагІаргья мехка цхьан минута мел мехкдаьтта доакх, мел болат лоаладу, мел нах чубаха цІенош хьалду, электроэнерги кхояр мел лоархІамe да дувца цифраш.

Кхоана-гIишлонхочун Ди

ВАЙ ВАХАР ЭРГАДОАХАРИЙ СИЙЛЕ ХИЙЛА!

ДЕРРИГА НИЗАШ ОАРЦАГIДАХА

Экономически а социальни а прогресс яра даькъе ийслагIча пятилетке доккхийи бехктоккамеи декхараш хьалхашка оттадаьд КПСС XXIV съезда решенеша. 1971—1975 шерашка пайда эца безаш я вай мехка 501 миллиард сома маьха капитальни вложенеш. Уж хул 1918—1970 шерашка мехка халкъа боахаме дIа мел яхийтача средстваех аханел совгIа. Сийлахь - боккха Даьхен тIом хилалехьа хьалхарча пятилеткашка дIа мел яхийтача средствел 10-зза дукхагIа. Цу масалаша къаьгга тешал ду вай мехка промышленни, юрта боахама предприятеш, наха чубаха цIенош, кхыдола гIирсаш хьалдара чIоагIа йоакхо еш хилар.

Укх тIехьарча шерашка къаьстта дукха тайп-тайпара гIишлош хьалъю вай республике а. Шоай традиционни цIейна дикача къахьегама толамашца накъайоагIа республикера дукхеча гIишлон - монтажни управленей, гIишлон материалийи гIишлон индустреи предприятей коллективаш. ИйслагIча пятилетка дийлагIча, къоастамбеча шера плани тIайийца социалистически декхараши хадал хьалха кхоачашдара Ерригсоюзни социалистически яхье хьинаре дакъа а лоацаш шоашта хьалхашка латта декхараш толамца кхоачашдаьд № 17 йолча треста Грозненски гIишлон - монтажни управлене, Нохч - ГIалгIай гIишлошъеча управлене СМУ-7, СМУ-3, «Ювмонтажавтоматика», «Кавэлектромонтажа», кхыча гIишлошъеча организацей коллективаша. ДукхагIа хиннаб хьалхалатте гIишлонхой, новатораш, коммунистически къахьегама ударникаш. Шоай дезача денна сийленца накъаяьхкай гIишлошъеча управленера СМУ-4 нов. Хаджиева, ПМК-105 нов. Черепнина, СМУ-1 нов. Хашуева, СМУ-3 нов. Успанова, специализированни СМУ-10 нов. Косолапова, «Чечингсельстрой» треста ПМК-921 нов. Точиева кулгалду бригадаш.

Хьинар кхо ца деш дукхача гIишлошъеча организацеша къахьегарах, партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша организаторски политически балха боарам лакхбарах пятилетка хьалхарча кхаь шереи ах шереи дукха гIишлон - монтажни балхаш даьд, хьалдаьд 550 эзар совгIа квадратни метр нах чубаха цIенош, дукха школаш, больницаш. Цу юкъа хьалъяьй А. Шерипова цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводера Г-39/40 яха дизельни довгора депарафинизаци ю карбамидни установка, Вознесенски газ чакхйоаха завод, цементни завода хьалхара аргIа, 119 эзар кубически метр хий цIендеш чакхдоалийта очистни сооруженеш, Малгобекера хлебозавод, микрорайонера торгови центр, доаханаи хьакхарчаштеи лаьрхIа хьайбай комплексаш, кхыйола объекташ.

Республикерча а Грозерча а гIишлонхошта карагIдийннараш дика дале а, уж шоай цIей дездеш бале а хьоаха ца дича далац цар балха тIа нийслу кхоачамбоацараш. ХIара шера промышленни культурно - бытовни объекташ эксплуатаце дIаялара планаш кхоачаш ца яр, гIишлон - монтажни балхаш дара болх эсала лелар чIоагIа IаткъаШ да республика а города а экономика дIахо дегIайоалаяра, нах кердача квартирашца Iалашбара. Кхоачамболлаш яц берий бешамаш, медицински культурно - бытовни гIулакхаш ду объекташ.

ДIахо ла мегаргдоацаш тIехьадаьккхад «Красный молот» заводера фонтанни арматура цех, Грозненски газ чакхйоаха завод, колхозашкареи совхозашкареи хьайбай помещенеш хьалъелга. Дукххача хана деиз хьалдеши йиллача хана хьалдаьца доалаши да драмтеатр, Малгобекера культура цIа, цирк, широкоформатни кинотеатр, троллейбусни депо, кхыйола лоархIаме объекташ.

Духхьала Грозне квартираш эцара аргIагIа латташ ба 14 эзар дезал. ХIанз а дукха нах бах баракашка, аварийни цIеношка, ахподвальни помещенешка. Кхо эзар совгIа дезал ба берий учрежденешка моттигаш яларга хьежаш, 30 процент йолча школашка кхаь сменагIа дешаш ба дешархой, больницаш унахой дIачуэца йиш йоацаш йиза я. Уж дешаш наьха аьттув болча оагIорахьа къоастадара боккхача лоархIаме гIулакх да капитальни гIишлош хьалъелга цIенхаштта тоадар.

ИйслагIча пятилетка дийлагIча, къоастамбеча шера шоллагIа ах шу дIадоладеннад. Укх шерах къоастамбу шу аьннад, хIана аьлча укх шера доахача толамех ерригача пхе шера план кхоачашъелга дукххача даькъе тийша да. Хьалхара ах шу чакх мадаьллинге, ялх бетта даьчун итогаш а яь, дIахо йодача хана тIехьабусилга дIадаккхара хьадда йола мероприятеш белгалъяьхар гIишлонхоша. Бизза низ тIабахийта беза пускови объекташ ший ханнахьа эксплуатаце дIаялара. Шийлача, тIаьдача хана биззача низаца гIишлонхошка болх байтара мел эша хьалаш Iалашде деза хIанзза а.

Хьалхашка латта декхараш кхоачашдара цIаькха а бокъонца хьажа а хьежа йизза анализ е эза планированена, гIишлош хьалъяра йолча ерригача процессашта. Цахаддаш планировани яра йолеи наха чубаха цIенош ханнахьа эксплуатаце дIадалара йолеи орловчаний опыт шерра юкъейоалае еза, цо торо хулийтаргья бетташка, кварталашка капитальни вложенех биззагIа пайда эца, деш дола гIишлон балхаш дукхагIа хилийта.

ИйслагIча пятилетка дийлагIа, къоастамбу шу чакхдала дукха ха йисаяц. Цудухьа тIадиса паччахьалкхен декхар тIера дIа а даьккха паччахьалкхен плани тIайийца социалистически декхараши ханал хьалха кхоачашдара, хIара балха дикъахьегама ударни ди хилийтара ерриге шоай торонаш оарцагIъяха еза республикерча гIишлонхоша.

К. САЛТАХАНОВ,
КПСС Грозненски горкома секретарь.

ЯХЬЕ КОТБАЬННАРАШ

«Чечингсельстрой» треста коллективо лаьрхIад шера план 25 декабре кхоачашъе, эзар бежана лаьрхIа «Алханчуртский» совхозера откормочни комплекс, 150 эзар яхкача котама лаьрхIа йола «Джалка» совхозера птицефабрика, кхыйола объекташ ханал хьалха хьалъяь а яьха эксплуатаце дIаяла, къахьегама овсарле дикка лакхъе.

Чакхбаьннаб пятилетка къоастамбеча шера хьалхара ворхI бутт. Миштад треста гIишлонхоша даьха толамаш? Подрядни балхаш дара ворхI бетта план 100,1 процент кхоачашъяьй. ХIаьта шоай низаца гIишлон балхаш дара 7 бетта план 102 процент кхоачашъяьй. Цудухьа дог гIоздаьнна дезду треста болхлоша гIишлонхой цIей.

Социалистически яхье хьалха латташ я З. М. Хакимов керте латтача ПМК-921, А. Н. Нанахаева кулгалдеча ПМК-557 коллективаш. Дика производственни толамаш даьхад УМС-а, ПМК-920, ПМК-101, кхыча коллективаша.

Треста партийни профсоюзни организацеш хьалхара ах шу чакхдаьнначул тIехьагIа хьежар гIишлон организацеша планови задaнеши тIайийца социалистически декхараши мишта кхоачашду, къахьегама хьинар айдара балха юкъе цар кхухбаш яраш малагIа формаши методаши я техкар.

«Чечингсельстрой» треста гIишлошъеча организацешка къахьегаш я 88 бригада, царех 60 комплексни я. Комплексни бригадаша, хоаш махиллара, овсаре къа а хьегаш дикка кIезигагIа хулийт дIайохийта къахьегамеи материальнии ресурсаш. Масала, ПМК-101 Астлаев Джалауди керте латтача комплексни бригадас № 3 йолча соний - баьцадаарий совхозе 100 тонна лаьрхIа фруктохранилище хьалъеча ах шера план 1,5-зза тIехкхоачашйир.

ДIабоднаш беза къахьегаш кIезигбара, материалаш кхоара, гIишлон - монтажни балхашка дIадодар лохдара керда резерваш тохкаш болх бу треста гIишлонхоша. Н. Злобина бригада опыт Iомаяьчул тIехьагIа царна гучадаьлар декхараш толамца кхоачашдара керттердар бригадни подряда методагIа къахьегилга хилар. Бригадни подряд балха юкъейоалаяра эргабаккха беза къахьегами гIишлош хьалъяра технологии, пайда эца беза Iилмай ларда тIа чIоагIъяьча монтажни, штукатурни, каменщиккий, кхыча гIишлон балхашка дIабохийтача къахьегамах луча алапена лаьрхIача цаI мара йоацача калькуляцех. Цу калькуляцега хьежжа ю бригадаца еш йола расчет. Цу принципагIа къахьегаш я Сунженски района XIX партсъезда цIерагIча колхозе чуоттаяь хьакхарч кхабара комплекс хьалъеш йола А. С. Албогачиева бригада. Цу бригадана чувоагIа 11 саг, из вIашагIйоллача хана тайп-тайпарча профессех бола нах цига хулийтаргболаш. гIулакх дир. Цудухьа бригада болх къаьстта дика лел. Шера план 7-ча ноябре кхоачашъе аьнна тIайийца хинна социалистически декхараш толамца кхоачашдергдолаш да. Тресте дикагIа лоархIачарех я цу принципагIа вIашагIъелла П. Ф. Кульянова бригада а. Массе а тайпа гIишлон балхаш ду цу бригадас брак а йоацаш. ДикагIйола опытни технологии призводствана юкъекхахьарах, хадданза болхлой квалификаци лакхъярах, къахьегама дисциплина тоаярах, къахьегам кхетамца вIаштIехьбаккхарах дика толамаш доах цо. — хьалхарча ах шера задани 160 процент кхоачашъяьй.

КПСС XXIV съезда решенеша гIишлонхошта хьалхашка оттадаь декхар да материальни ресурсех пайда эцилга тоадар, царна кхомбар. Цудухьа цу гIулакха чIоагIа теркам тIабахийтаб треста коллективо. Из бахьан долаш материалаш кхоара тIехьа тIайийца социалистически декхараш толамца кхоачашдаьд. Паччахьалкхенна планагIа лаьрхIачул совгIа 127 эзар сом пайда баьб, кходаьд 58 тонн металл, берригача гIишлонхоех 70 процент бараш аккордни аккордно-премиальни системах болх беш ба.

Тресто укх шера хьал а яь эксплуатаце дIаяла езаш я «Атагинский» совхозера 800 бежана лаьрхIа йола комплекс, «Джалка» совхозера птицефабрика хьалхара аргIа, Калиновски профессионально-техническ училища дешара корпус, юрташкара общеобразовательни школа, дукха наха чубаха цIенош, кхыйола объекташ. Капитальни гIишлошъяра план кхоачашъярах, генподрядчикаша, субподрядчикаша, заказчикаша шоай болх кхетамца вIаштIехь а баькха шоай декхараш дизза кхоачашдарах дукххача даькъе тийша да уж ханнахьа эксплуатаце дIаялар. Пускови объекташ хьалъеча партийни влияни чIоагIъяра треста подразделеней партийни организацеша шоай балха юкъедоаладаьд предприятей-заказчикий, субподрядни организацей коммунисташа дакъа а лоацаш партийни собранеш елга. Из чIоагIа пайдане гIулакх да.

Тресте дукха къахьег боахама кулгалдар тоадара, из Iилмаи партийни ларда тIа даккхара, технически прогресс яра даькъе дукха къахьегамхой творчески болх бара оарцагIбахара, цар инициатива лакхъяра. Цудухьа пускови объекташ йиллача ханал хьалха хьалъяь йоах.

А. ХУЦИЕВ.

Нохч - ГIалгIай гIишлошъеча управлене ПМК-105 къаьстта дика къахьегарца белгалъяьнна я Дикаев Султана кулгалду каменщикий бригада. Цо хIанз Грозне хьалдеш да ворхIазза вIаштIара даь «Дом союзов» яха цIа. Отделочни балхашкара дIа мел ийха балхаш ше а деш из цIа хьалдечара 90 процент балхаш чакхдаьхад бригада гIишлонхоша. Юкъера лаьрхIача хIара сменагIа нормаш 140—150 процент кхоачашъю цар. Иштта бригада болх дика дIабахара керттердар да бригадира ший коллектива болх кхетамца вIаштIехьбаккхар.

СУРТА ТIА: бригадир С. Дикаев, мастер А. Сагов, крановщик В. Рогожкин де деза балхаш белгалдоахаш ба.

И. ПЛИЕВА сурт.

БАЛХА ТIА ДИКА КАЙОАЛАШ

Гонахьа сов дукха тамашенаш хилар бахьан долаш геттара хала да вайх саг хIамах цецваккха.

Дале а, цхьаккха саг хургвац вахан - кхоана харцар кхерам болаш бонгаш лаьттача моттиге гIишлонхоша ший-кхаь бетта «цIаьхха сигал хьалъурагIа дихьача сийрдача цIеноша цец ца воаккхаш», «Маца кхийннад - хьогI акхар ер хьалде? Дукха ха йоацаш а тIехь сона массаза яйзача тайпара ма ерий укхаза», — хийла мотталу вайх сага.

Цу тайпара «зIамига тамашенаш» вайна духхьалакхухьарех ба республикански гIишлон управлене чуйоагIача № 1 йолча гIишлон - монтажни управленерча цхьоалагIча участка болхлой.

Укхаза, Агапов Николай Александровича кулгалдеча коллективе, къахьегаш 50 саг мара вац. Цхьабакъда доккхий хIамаш карагIдувл цу зIамигача коллектива. Аьлча тоъаргда, № 3 йолча микрорайоне цар 179-п 119-н квартира йола шиъ город Аргуне 80 квартира йола цаIи — дерриге а кхоъ цIа хьалдаьта.

Укхаза къахьегаш ба монтажникаш, плотникаш, изолировщикаш, штукатураш, сварщикаш. Царна юкъе эттара дукхагIа монтажникаш ба. ДукхагIча даькъе царех латт участке толашагIйола ии. Цечоеви Хашуевек кулгалду ши бригада.

Дукххача хана деиз участке хьалхле къувсаш хьайоагIа уж ши коллектив. Цхьабакъда балха тIа шоайла къайленаш ц цар. Новкъоста эшшача гIо де кийча ва хIаравар. Цудухьа гIадвугаш да участка производственни хьокхамаш. Масала, хIара болхлочоа лаьрхIача 4000 сома маьха балхаш даьд дIабахача бетта. Из планагIа де лаьрхIачул 60 процент дукхагIа да.

Ерригача коллективо сий ду шоай балха нормаш хIара денна 150 процент а кхы дукхагIа а кхоачашъеча монтажникий Автурханов Ахлой, Цечоев Кермий, плотникий Олейник Степана, Косов Бориса, сварщика Желдубов Витале, кхычар. Царех хIаравар укх карарча пятилетка план кхоачашъяь а ваьна, иттлагIча пятилетка чотах къахьегаш ва. ИйслагIча пятилетка тIеххьарча шера план кхоачашъяь болаш латт штукатур Щевцова Вера, плотник Штергер Андрей, кхыбараш.

ГIишлонхочун Ден накъайодаш доккхий социалистически декхараш тIайийцадар № 1 йолча участка коллективо. Уж цо толамца кхоачаш а даьд. Иштта массех ди хьалха монтаж яь яьннай № 3 йолча микрорайоне 119 квартира йолча нах чубаха хьалдеча цIен. Графикал тIехьа ца дусаш чакхдоах цар кхыдола балхаш а. Цо тешаву участка коллективо август бетта план а кхоачашъергхиларах.

С. ШОВХАЛОВ.

СУРТА ТIА: участка дикагIбола плотникаш А. Агапов, Б. Косов, А. Штергер.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЛАЬРХIАР КХОАЧАШДЕШ...

«Чечингсельстрой» треста Назранерча ПМК-432 гIишлонхой дикача толамашца накъабаьхкаб гIишлонхой Денна. ГIишлон-монтажни балхаш дара шоллагIча квартала план 103,3 процент кхоачашъяьй. ПланагIа лаьрхIачул совгIа итташ эзараш сомий маьха гIишлон балхаш даьд. Къахьегама овсарле лакхъяра задани соахка укх хана хинначул 1,2 процент лакхъеннай.

Укх шера хьал а яь дIа-юха лелача механизированни колонна гIишлонхоша эксплуатаце дIаенна й Назранерча школана хьатIаяь 320 моттиг йола корпус, бытови гIулакхаш деча комбината болхлошта лаьрхIа дола 97 квартирни цIа, кхыйола объекташ. Дика болх бу цар август бетта а.

ДIадахача шера даьхача къахьегама толамий итогаш йича «Чечингсельстрой» треста карара-кара тела цIе байракхи хьалхара ахчан премии елар тха ПМК коллективана. Пятилетка къоастамбу шу чакхдоалача хана цIаькха а из совгIат тхоашка кхачийтара хьинар кхо ца деш къахьегаш ба тха гIишлонхой.

Ерригсоюзни хьажара-конкурса юкъе а даха, ПМК ерригача участкашка деш дола гIишлон балхаш дикагIа хилийтара тIаерзаяь мероприятеш чакхйоах оаха. ХIара участке болх беш я хьажара посташ, инженерно - техническ болхлой юкъебоагIа комиссеш. Цар чIоагIа новкъостал ду гIишлон-монтажни балхаш дикагIа дара.

Къаьстта дика къахьегаши социалистически яхье хьалха латташи я тха комплексни бригада. ВорхI бетта план ханал хьалха кхоачашъяьй оаха. ПМК къахьегаш йолча кхыча бригадашта къона хадраш кийчъю пхьоале а хинна дIаэттай тха бригада. Укх тIеххьарча хана оаха кийчваь 60—70 гIишлонхо тха бригаде а иштта кхыча бригадашка а хьинаре къахьегаш ва. Уж ба плиточникаш-облицовщикаш, штукатураш-маляраш, асфальтировщикаш, каменщикаш, кхыча профессеех бола гIишлонхой.

Тха бригадаца социалистически яхь а лелаеш дукха гIишлонхой бригадаш я Назранерча ПМК-432 коллективе. Царех я Албогачиев Iумара, Гагаева Моте, Иолонкоев Iабдурахьмана кулгалду бригадаш. Юкъера лаьрхIача хIара сменагIа нормаш 120—130 процент кхоачашъю цар.

М. БЕЛХАРОЕВА,
Назранерча ПМК-432 комплексни бригада бригадир.

Къахьегама совгIат

Сунженски района Орджоникидзевски станицерча ремстройучастка коллективо гIишлон - монтажни балхаш дара ворхI бетта план 105 процент кхоачашъяьй, планал совгIа даьд итташ эзараш сомий маьха гIишлон - монтажни, ремонтни балхаш.

Ер шу доладелча деиз текущи ремонт яьй ремстрой участка гIишлонхоша Орджоникидзевски станице мел йолча школашта, берий бешамашта, кхыча учрежденешта, капитальни ремонт яьй № 2 йолча юкъерча школа зданена. Цул совгIа «Сунжанефть» НГДУ административни здани хьалъяра шера хьахийца хиннача 25 эзар сомах хIанзлехьа 20500 сома пайда а эцаш из хьалдетта даьккхад. Шу чакхдала дукха хьалха хьалдаь доаккхаргда из цIа. Иштта дика кхеташ доацача берашта лаьрхIа хьалдеш долча 150 моттиг йолча шозза вIаштIардаьча цIен цхьоалагIа этаж етта яьнна тхов тIабахийтаб.

Къаьстта дика къа а хьегаш социалистически яхье хьалха латташ я Сайнароев Дреса кулгалду каменщикий бригадеи Ахмадов Ахмар керте латтача асфальтировщикий бригадеи. ХIара сменагIа нормаш 130—140 процент кхоачаш а еш, хIанзлехьа дукха хIама ца эшшаш шера план чакхъяьккхай цар.

М. БЕДЮНИН,
Орджоникидзевски станица ремстройучастка прораб.

ХЬИНАР АЙДЕННА

Ер шу долалуча хана шоаш тIайийца социалистически декхараш хIара бетта тIеххоачашдеш хьабоагIа Нохч - ГIалгIай гIишлошъеча управлене Евтухов Иван Павловича кулгалдеча № 3 йолча гIишлон-монтажни управлене гIишлонхой. Цудухьа дог гIоздоахача къахьегама толамашца белгалдоаккх цар гIишлонхой деза цIей. ГIишлон-монтажни балхаш дара ворхI бетта план 110 процент кхоачашъяьй гIишлонхоша. ГенподрядагIа паччахьалкхен планагIа лаьрхIачул совгIа 304 эзар сома маьха гIишлон балхаш даьд цар.

Иштта дика къахьегаш я цу управлене Алейников Олег Витальевич керте латтача СМУ-7 гIишлонхой коллектив а. ВорхI бетта гIишлош хьалъяра паччахьалкхен план 101 процент кхоачашъяьй цо.

* * *

ГIишлонхой дезача цIей сийна шерра социалистически яхь йсаржаьча «Чечингушводстрой» гIишлошъеча управлене цхьайолча гIишлон организацеша дика къахьегама совгIат кийчдаьд шоай дезача денна. Пятилетка дийлагIча, къоастамбеча шера царна юкъе яьржача яхье цахаддаш хьалха латташ ба Хасанов Ахмед Юнусовича кулгалдеча ПМК-2 гIишлонхой. ВорхI бетта задании тIайийца социалистически декхараши 111 процент кхоачашдаьд цар. Паччахьалкхен планал совгIа 150 эзар сома маьха гIишлон балхаш а деш дукха лоархIаме гIишлон объекташ кийчъяьй. Шоаш тIайийца социалистически декхараш тIеххоачаш а деш, царел дукха тIехьабусаш бац Пименов Василий Павлович керте латтача ПМК-3 болхлой а. Паччахьалкхен план 103 процент кхоачаш а еш заданел совгIа цар чакхдаьхад 60 эзар сом мах бола гIишлон балхаш.

Уж къахьегама толамаш кхы тIа а совдоахаш хьинар айденна къахьегаш я шаккхе гIишлон организаце коллективаш укх август бетта а.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

КонкурсагIа хьалхабаьннаб

Нохч - ГIалгIай гIишлон управленеи, гIишлони, гIишлонматериалийи профсоюза обкомеи дикагIвола каменщики штукатурни хьакъоастаьара хетаяь конкурс чакхъяьккхай.

Конкурса хьалхарча дийнахьа шоайла яхье баьнна хилар Ленина улица тIа 56 квартира йола наха чуIе цIа хьалдотташ боахка каменщикаш. Конкурс шин этапах яр. Хьалхарча этапе шин хаттарах латтача теоретически дешаш долча билета жоп дала дезаш бар каменщикаш. Хьалхара хаттар профессеца дувзаденна дар, хIаьта шоллагIдар — кхерамзлен техникаца. Цига дика оценкаш яьхар Гадаборшев Iийсас (СМУ-7), Маслов Александра (СМУ-5), Шахаев Сайде (СМУ-11), иштта кхычар.

Конкурса шоллагIча этапе ялх бIаьи шовзткъеи итт кирпишк а юлдаш 1,3 метр лакхал дола йовкъаш йотта езаш бар каменщикаш. Цига дакъа лаьцача шишша цхьана волаш хиннача ялхайттане а ханал хьалха кхоачашбир из болх.

Чемпиона ленти управленеи профсоюза обкомеи карара-кара тела кубоки Маслов Александра яьккхар, шоллагIа моттиг Уанов Владимирга (ПМК-105) кхаьчар, хIаьта кхоалагIа яр — Ревенко Александрага (СМУ-2). Иштта царна деннад «ДикагIвола мастер - каменщик» яха удостоверенеш, сийлен грамоташи мах бола совгIаташи.

Конкурса шоллагIча дийнахьа шоай говзал гойташ хилар толашагIбола штукатураш. Уж гулбеннабар 70 квартира йола наха чуIе цIа хьалдеча микрорайоне. Конкурсе дакъа лаьцача 9 штукатурах хIаравар цуа хьалхагIа шо-шоай предприятешка чакхъяьхача конкурсашка котбийнна нах бар.

ТIехдикен массарел хьалхенн шийна тIадиллар кхоачашдир № 8 йолча гIишлон - монтажни управленерча штукатурщикас Янкова Валентинас. Цуна доагIаш делар конкурса чемпиона лента. ШоллагIен кхоалагIен моттигаш шоайла дийкъар Ефремов Романей (СМУ-4) Лисовская Клавдияси (СМУ-2).

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) дикагIбола мастераш - штукатураш Р. Ефремов, В. Янкова, К. Лисовская.

В. ЕЛИЗАРОВА сурти тексти.

«СЕРДАЛО»
3-гIа оагI, 10 август, 1974 шу.

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

СЕНАХ ЯЗДУ ДУНЕН ГАЗЕТАША

Доазол дехьарчу кепайоазонo теркам т1абохийт СССР кхыча мехкашкарчу гIулакхий министра А. А. Громыкос ООН Генеральни секретарага К. Вальдхаймага дахьийтача письмона. Цу письмо т1а я хIанз-хулаш йолча ООН Генеральни Ассамблея XXIX сессе, бокхкача лоархIамеи сиха дедезей гIулакх санна, дувца «Т1ема хьашташ кхоачашдара адамий хьал-торонца, унахцIенонца, дунен халкъашта юкъерча кхерамзленца тарлуш доаца Iоаткъам ма болба Iалама а хоаттама а» яха дош отталелга дехаш йола предложени. Газеташа белгалду, вай ханарча дунен т1а хулаш йола позитивни процессаш шеръяргахьеи ч1оагIъяргахьеи баькха лоархIаме гIа ба советски керда инициатива, яхаш.

США президент отставке вахар — из я американски газетий а дунен кхыча мехкий пресса а керттера тема. Кепатетт Никсона а тахан США президенталла д1аоттача Дж. Форден заявленеш. Газеташа къастта белгалдоакх Дж. Форда заявлене т1а машар оттабе аьттув баькха а д1ахо йодача хана хургболча машара бух хьакхелла а политика, д1ахо хьоргья, аьнна.

(ТАСС, 9 август).

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ БОЛГАРЕРА ХОАМАШ

ДОТТАГIЛЕН ИСТОРИЧЕСКИ ПАМЯТНИКАШ

Болгаре дукха да болгароэрсий т1ема сийлени доттагIлени исторически памятникаш. Царех эггара докхагIа а дукхагIа довзаш а да Софиера Александр Невске храм. Цун «ц1ерахо» лоархIаш цхьаькха памятник а дз — Ямбола яхача города гаьна доаццаш Бакарджик районера, 1878—1879 шерашка Болгари турецки Iазапа к1алхараяккхар белгалдоаккхаш хьалъяь храм. ХIанз архитектурно тоаеш а скульптурно - монументально кийчъеш а я болгаро - советски доттагIлен Парк я аьнна хьакхайяь йола Бакарджик яха район. Укхаза хьалдергда т1ъал мемориальни гIирсаш.

(«София-пресс»—АПН).

●

«БОЛГАРСКИ РУСИСТИКА»

Иштта ц1и йолаш да керда Iилман - методически журнал — болгарски русистий Общества орган. Цун хьалхара номер араяларца дувзаденна цу т1а кепатеха да БКП ЦК, болгаро-советски доттагIала Деррига халкъа комитета председатела Цола Драйчевас, эрсий моттi литературей хьехарий Дунен халкъашта юкъерча ассоциаце президента академика М. Храпченкос дахийта моаршалаш.

Журнала т1а кепатеха я эрсий меттеи литературан 11-ча дунен халкъашта юкъерча конгресса хетаяь статьяши даь тохкамаши. Литературоведенеи, языкознанеи, методикаи разделашка кепатеха я болгарски советски Iилмахой статьяш. Академико М. Храпченкос язду эрсий моттi литературеи хьехара Iилман лардех. Эрсий метта дунен халкъашта юкъерча лоархIама хетаяь я болгарски профессора С. Русакиева статья. В. Ковалевске йовзийт «Ленини эрсий мотт а эрсий литература а Iомадара цхьайола методически проблемаши» яха тема. Иштта кепатеха я В. Костамарова «Эрсий мотт хIанз вай ханарча дунен т1ай яхеи» М. Леонидова «Фразеологии кхыча мехкашкарча руссташта долча учебникашка цуна йоагIа моттиги» яхеи статьяши кхыйола материалаши.

(«София-пресс»—АПН).

●

ХИ Т1А ЛЕЛА ТАЛГIЕШ КАГЬЕР

Болгарски инженера Арнаудов Бориса хьаьйй хи т1а лела талгIеш кагьер. Царех пайда эца йиш я форда дамбаши, форда т1а хьалъяь мехкдаьтта вышкаши, цунах тэрра боха ца байташ форда берди лорабеча. ТалгIеш кагьер миштай аьлча, из я 400 метр шерен 15 метр сомен, эшарга хьежжа тайп-тайпара д1оахал долаш йола микроклеточни пластмассови йоккха хIама. Из лаьгIо хи бухе а яхийте цуна т1агIолла паргIата лелалу 100 тонн хий аратотташ дола кемаш. ТалгIеш кагьерга т1ехе талгIей гIов хувцаргдолча, уж «ювшаергйолча» тайпара яь я. Якорни система форд айбеннача а бижача а хана конструкци цхьаи бесса хилара гешаме я.

(«София-пресс»—АПН).

ТАХАН—ФИЗКУЛЬТУРНИКА ЕРРИГСОЮЗНИ ДИ

КЪОНАЛА Ц1ЕЙ

Тахан вай мехко дезду физкультурника Ерригсоюзни Ди — дерригача халкъа унахцIенон, низа, хозала ц1ей, берригача советски наьха физически кийчонга хьажар.

ХIара шера физкультурника ц1ей дездар — сага долча берката, цун унахцIенон, физически а духовно а дегIавара Коммунистически партеи Советски правительстваи ца хаддаш йсакхо ярах дола къаьгга тешал да. Из йоакхо бахьан долаш атташ миллионаш халкъбоахама къахьегамхой а дешаш бола кагирхой а чулоацаш д1ахо дегIабезаб вай мехка физкультурни болам. Физкультурахи спортахи т1ехьт1ехьагIа дукхагIа пайда эц советски наьха унахцIено ч1оагIъяра, цар къахьегама овсарлеи творчески хьинари лакхдара.

Физкультурни болам дегIабоагIача лоархIаме моттиг д1алаьцар СССР халкъий VI Iана ханарча Спартакиада. ХIанз физкультурни организацеша шерра чакхйоах Сийлахь-боккхача Даькен т1ем т1а советски халкъ котдаьнна 30 шу дизара хетаяьча, «Къахьега а СССР лорае а кийча ва» яхача девизах йолча СССР халкъий VI ахкан ханарча спартакиада яхьаш.

Мехкарча берригача физкультурникаща пхьана гIа боахаш я Нохч-ГIалгIайчен спортсменийи физкультурникийи йоккха отряд. ХIанз цун мугIарашка ва 260 эзар совгIа саг. Республике болх беш я «Спартак», «Труд», «Буревестник», «Динамо», «Урожай», «Трудовые резервы», «Локомотив» яхача ворхI спортивни обществашта чуйоагIаш йола 775 физкультура коллектив.

Укх ийслагIча пятилетка шерашка республикерча физкультура организацешка кийчваьв 6 дунен халкъашта юкъерча класса спорта мастер, 80 СССР спорта мастер, 215 мастералла кандидати цхьоалагIа разряд йола спортсмени. 259765 тайп-тайпара разрядаш яраш, 246793 ГТО комплекса значкисташ.

Дикка ч1оагIъеннай физкультура коллективашкара спортивни база. ХIанз республике я 10 стадион, 238 футболах ловза майда, 386 баскетболах ловзеи 836 волейболах ловзеи майда, 186 спортивни зал, 615 кхыйола тайп-тайпара спортивни гIишло. Грозне хьаеш латт пек ду бассейн, «Динамо» стадионе спортивни зал. Болх бе йолаеннай «Электроприбор» заводереи Наурски районерча «Советская Россия» яхача совхозереи спортивни залаш, кхыйола спортивни гIишлош. Кердача тайпара тоабеш латт К. Г. Орджоникидзе ц1ерагIча стадионера адава бола никъ. Кастта хьалбитта хургба из. Цу тайпара никъ билла лаьрхIад «Динамо» стадионе а.

Республикерча дукхача спортивни командаша, толамагIболча спортсменаша дика толамаш даьхад Российски, Ерригсоюзни, дунен халкъашта юкъерча спортивни яхьашка дакъа лоацаш. Алхха 1973 шера цу яхьашка дакъа лоацаш хилар республикера 800 совгIа спортсмен. Дика толамаш доах вай республикерча к1алтохарах латача, самбо, яйгача атлетика, спортивни гимнастика, езача атлетика, волейбола, кхыча командаша. СССР-и РСФСР-и командашта юкъе дакъа лоацаш ва республикера 18 саг.

Спортивни говзал лакхъяра цхьана республикерча физкультура организацеша цахаддаш йоакхо ю наха юкъе спорт шерагIа йоаржаяра. УнахцIено ч1оагIъяра балха дакъа лоацаш 254 эзар саг ва хIанз вай республике. Укх т1ехьарча хана белггала яьржай туризм, производствени гимнастика. ХIанз 573 предприятешка, учреждененешка, дешара заведененешка хан-хана хьа производствени гимнастика ю. Шерлуш доагIа чкъаьрий лувцарий мугIараш, дукхагIа хул унахцIенон группаш.

КПСС XXIV съезда решенеш кхоачаш а еш республика физкультурни организацеша шерра йоаржаьй 1971—1975-ча шерашка спорт дегIайоалаяра планаш кхоачашъяра йола социалистически яхь. Д1адахача шера итогех цу яхье РСФСР областаштеи, краяштеи, автономии республикаштеи юкъе 15-ча моттиге я вай республика. Республика физкультурни организацешта юкъерча социалистически яхье дикагIа хьоакхамаш доах «Труд», «Буревестник», «Спартак» яхача спортивни обществаша, Грозненски, Малгобекски, Шалински районаша.

Дика лелабу физкультурно-спортивни а унахцIенон а, ГТО комплекс кхоачашъяра а болх В. И. Ленина ц1ерагIча, Анисимова ц1ерагIча мехкдаьтта чакхдоахача заводашка, «Родина» яхача совхозе, хIама ца хозарий Ерригсоюзни обществе. Грозненча педучилище, №№ 2, 3, 7 йолча профтехучилищашка, №№ 54, 56, 41 йолча юкъерча школашка, дукхача кхыйолча моттигашка.

Республикерча дукхагIйолча физкультурни организацеша профсоюзни а комсомольски а организацешца, ДОСААФ комитеташца, райвоенкоматашца цхьана ийса къестаду эскаре болха ха йолчеи гаргакхаьчачеи кагирхошта юкъера болх в1аштIехьбаккхара лешаш. Белгалдаьккхача кхоачам ба 1973-ча шера Советски Эскаре бахача кагирхошта юкъе 90,1 процент ГТО комплекса значкисташ, 39,5 процент разрядаш йола спортсменаш хиниилга. ХIаьта а из болх цхьаппайолча моттигашка д1ахо тоабен шербеи безаш ба. Иштта д1ахо ч1оагIъе еза республикера а районашкара а спортивни база.

Тахан дикача спортивни толамашца шоай ц1ей деззеш ба итташ, б1аьш, эзараш республикера спортсменаш. Царна юкъе ба дунен халкъашта юкъерча класса спорта мастераш, кагирхошта юкъе к1алтохарах латара дунен чемпионаш Хасмиков Салман, Орцуев Хьасан, к1алтохарах латаш массехказза дунен халкъашта юкъерча яхьашка котваьнна а мехка чемпионата бронза призер вола а Тунгаев Бекхан, кагирхошта юкъе к1алтохарах латаш чемпионаш хинна Бисултанов Асламбек, Бадалов Руслан, спортивни гимнастика дунен юкъерча класса спорта мастер Марченко Владимир, кагирхошта юкъе штанга айеш дунен халкъашта юкъера рекорд яьккха Сайдулаев Адам, езача атлетикаx кагирхошта юкъе керда Ерригсоюзни рекорд оттанъ СССР спорта мастер Хамидов Ваха, къоначарна юкъе акробатикаx СССР чемпионаш бола С. Абубакаров, Л. Харитонов, Н. Гусев, кхы дукхагIбараш.

Спортсменаш кийчбеш дукха хьинар, хьаькъал, говзал д1алуш ба СССР заслуженни тренер вола А. З. Дзгаев, РСФСР заслуженни тренераш Д. И. Багаев, С. Б. Аврагимова, К. Е. Вассерман, И. Г. Кофтунов, тренераш - СССР спорта мастераш А. М. Чудаков, И. А. Кодзоев, Ф. П. Кущель, А. М. Козырев, Г. Н. Вержбицкий, Л. Н. Ляхтинен, С. А. Абдулаев, Я. Мерешков, кхыбараш.

Вай республике чаккхъяьнай СССР халкъий VI ахкан ханарча спартакиадана чуйоагIа спортивни яхьаш. Коллективашка, районашка цу яхьашка дакъа лаьцар 150 эзар совгIа физкультурнико, 16 эзар совгIа бараша разрядий нормаш кхоачашйир. Укх шера 29-ча июне денз 6-ча июле кхаччалца Грозне хилар Спартакиада Нохч - ГIалгIайчен финал. Цига хьалхара моттиг яьккхар «Труд» общества, шоллагIа моттиг — «Буревестник», кхоалагIъяр — «Спартака».

Спартакиада тхьахьекхар республикерча физкультурникий мугIараш шердалар, цар говзал лакхъялар. ХIанз республикера спортсменаш Спартакиада Россе Къулбехьеи яхьашка кийчлуш ба.

Республика физкультура организацей дехкар да — пятилетка диълагIча шера физкультурей спорти д1ахо дегIайоалаелга. СССР халкъий VI спартакиаде толаме дакъа лацар. Цу гIулакха мел эшар де кийча ба Нохч - ГIалгIайчен спортсменаш.

М. МЕСТОЕВ,
Нохч - ГIалгIай АССР спорткомитета вокхха-гIвола инструктор.

Кхийнараштa юкъе самбо латарах 1974-ча шерара Советски Союза призер, Грозненча Педагогически училища студент Темирбулатов Iийса.

И. ПЛИЕВА сурт.

Кагирхошта юкъе шийлоIаме к1алтохаргах латара 1974-ча шерара Европа чемпион, Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен Университета физически культура факультета студент Бисултанов Асламбек.

И. ПЛИЕВА сурт.

ИТТ ЧЕМПИОН

Дукха ха йоацаш Грозне чакхъяьлар РСФСР просвещене Министерства къоначар спортивни школашта юкъе боксах доазара зональни яхьаш. Хьалхле къувсаш вар Ростовски, Волгоградски областашкара, Ставропольски краера, Дагестански, Мордовски, Нохч-ГIалгIай автономни республикашкара б1аь совгIа къона спортсменаш.

Керттерча дакъе республикански къоначар спортивни школа боксерий отделенерча берех в1ашагIъелла йолча вай команда (вокхха гIвола тренер В. А. Моребис) т1ехника толамаш даьхар цу яхьашка. Тайп-тайпара дозалаш долча 12 категорех боксах латтача иттнахьа хьалхле яьккхар вай мехкахоша. цхьанне шоллагIа моттиг яьккхар.

Массарел т1ех техника йола боксер лаьрхIар Юсупов Русланах а.

Боксах латаш шо-шоай дозалашка массарел кот а баьнна чемпионаш хилар Хасбулатов Шамсадах, Аблулезилов Махьмадах, Хаджимурадов Хьасанах, Юсупов Русланах, Абдурахманов Русланах, Колесниченко Михайлах, Калкутин Георгех, Гавриленко Сергейх, Мусербиев Шамханах, Писарев Анатолех. Цар массане а бокъо яьккхар РСФСР хьалхлен финале дакъа лаца.

Физкультурникий ц1ейна хетаду къонача спортсменаша шоай толамаш.

Г. ЗАХАРОВ.

ЦКЪА ЯЗДАЬЧОХ Ц1АЬКХА А

ШЕК МА ВАЛА ХЬО, МЕЙРИЕВ

Хьо ва а вац шеквала везаш, нов. Мейриев. Дукха сагота хила везаш вац хьо а, нов. Арапханов. Цкъарчоа шоана т1агулъенна Iаьржа морхаш шоана хайра хIама ца деш, т1ера д1аяхар. ХIанз хьалха санна майрра шоай гIулакхаш леладе дезаш мара дац шо.

М. Мейриеви З. Арапханови, вай-м кхетаду хургдар воайла дувцар. Бакъда, цунна газет дешаразш а духтIа баха безам бар тха...

Укх шера 22 июне арадаьннача «Сердало» газета т1а кепатехаяр «Го боаха чархаши сатеми» яха фельетон. Цу т1а дувцар Назрановски райтопсбыта директора М. Мейриевеи вокххагIволча бухгалтера З. Арапхановеи СССР Министрий Совета 1973 шера 31 мае т1аьйца сопам телха а беш, смете лаьрхIа доаца ахча а телаш, райтопсбыте автофургон лелаяьй яхаш. Цхьанна а законагIа ца йоагIаш а райтопсбыта балха хIаман ца эшаш а йола легковой машинна цхьан - шин бетта лелаяь Iийна вац «техникана т1ера волз» директори шиӣ хьакима тоам хилча хIаман сагота воаца вокххагIвола бухгалтери. Б1арччача ийс бетта (1973 шера июнь бетта денз 1974 шера март беттага кхаччалца) цхьай дегIо хIама ца оалаш 220 сом паччахьалкхен ахча а денна Нохч-ГIалгIайчен топливни промышленноста управлене в1ашагIтехача автоколонна «ИЖ-2715» яха автофургон лелаяьй М. Мейриева.

Фельетон чакхйоалаш цун автора яздора:

«Дешачар хатта тарлу, дукха кхихьабий-те «ИЖ-2715» марках йолча автофургонаца районе бахача наха, е культурно - бытовой учрежденешта к1ор, дахча. Ховш болчар бакъду, цхьа грамм к1ор, е дахчан цхьа гударг т1айилла цун чархаша го баькха ца хилар...».

Лоацца аьлча, из ба «Го боаха чархаши сатеми» яхача фельетона чулоацам.

Т1аккха фу бехк баьб Назрановски райтопсбыта директора М. Мейриевеи вокххагIволча бухгалтера З. Арапхановнеи?

КПСС Назрановски райкома хьалхарча секретара С. Бекова кулг а яздаь редакце дехача письмо т1а йоах:

«Го боаха чархаши сатеми» яхача фельетона т1а дувцараш хиниила бакъда. 1973 шера июнь бетта денз 1974 шера март беттага кхаччалца «ИЖ-2715» яха машина лелаярах Грозненски горгопа 2200 сом деннад Назрановски райтопсбыто. Уж расходаш райтопсбыта промфинпланагIа йоацаше а республика топливни промышленноста управлене бокъо енна йоаццаше а яьй.

Райтопсбыта кулгалхоша ца йоагIаш служебни автомашина лелаяра дешага укх шера 28 июне хьажа а хьежа халкъа т1ахьожама Назрановски комитето райтопсбыта директора М. Мейриева бетта доагIача алапех ах к1алхьожадаьд, хIаьта вокххагIволча бухгалтера З. Арапханова алапе кхоалагIдола дакъа к1алхьожадаьд, предприятена хинна зе к1езиг-дукха оттадаь а юхаметтаоттадар духьа».

М. Мейриевнеи З. Арапхановнеи из бехк мара баьбац халкъа т1ахьожама Назрановски районни комитето. Цудухьа укх материала керте яздаьд оаха «Шек ма вала хьо, Мейриев».

Хьо ва а вац шеквала везаш, нов. Мейриев. Хьо а хIаман сагота ма хила, нов. Арапханов. Паччахьалкхен чотах саш паровоз лелабой а хIанзчул т1ехьагIа шуга хIама ала «юхь яц» Наьсарен района кулгалхой, халкъа т1ахьожама комитета, Нохч - ГIалгIайчен топливни промышленнотса управлене.

В. ШЕПСУРКАЕВ.

ФЕХИЛА

Наькъа бокъонаш телхаяр бахьан долаш хIара дийнахьа хатараш хул.

ВорхI шун алх шун даьнна ши бер Бибулатовгiар йишеи вошеи, наькъа йисте гIолла транспорт йодача оагIорахьа доагIаш хиниад. Бокъонаш IоагIар наькъа бокъонаш Iоаьх хинаац бераштa. ГIашло, т1онькъа т1а гIолла воагIаш хилча, наькъа аьрда оагIорахьа йоагIача транспорта духьала волаш ваха веза.

Из бокъо йовзаш хинаац бераштa. Цудухьа б1аргаяйнаяц царна т1ехьа т1айоагIа автомобиль. Автомобила т1а ваьгIав «Геофизика» автотранспортни боахама водитель В. Газалаев. Бераштa т1Iтехар цо автомобиль. Йиiиг больнице кхаьчача еннай, к1аьнк хала хьал долаш ва.

В. Газалаевх зуламхо хилара из ше хинна Iац бекхе. Корта бохабеш дола малар а мелна вола водитель машина т1а хайта цуна молаш хиннараш а бекхе ба цу гIулакха.

Т1ехьарча хана дукха аварей хул наькъаш в1ашагIкхетача моттиге. Уж авареш хул керттерча наькъа т1а гIолла йоагIача транспорта никъ ца балар бахьан долаш. Цул совгIа, аьтта оагIорахьара йоагIача транспорта никъ бала декхарийла я кхы мел йола транспорт.

«СевКавНИПИнефть» автобуса водитель Э. Анисимова Рабочи улицагIа хьавоагIаш аьтта оагIорахьара хьерзаш хинна автомобиль Iотт1ехьалийтанзар. Шаккхе а автомобиль в1ашагIкхетарах ч1оагIа йохайр.

Цу тайпара авари йир «Грознефть» объединене шофера В. Визархановa. В1ашагIкхийтта ши машина лотаелар. Шина а водитела ч1оагIа човнаш хилар.

Массаза санна авареш ю трактористаш а. Иштта 6 августе Шалински района Куйбышева ц1ерагIча колхоза водитель А. Зарев т1аваьгIа трактор ахка яхар бахьан долаш пуица цхьана кабина чу ваьгIа саг вийра.

ДIАДАХАЧА КIИРАГIА РЕСПУБЛИКЕ ГIОЛЛА 39 АВАРИ ЯЬЙ, 5 САГ ВИЙНАВ, 34-нена ЧОВНАШ ЯЬЙ.

А. ЧЕБУШЕВ.

Редактора зам.
М. М. ХАМХОЕВ.

СПОРТА ВЕТЕРАН

— Зарядкана, хьаовтта! Д1аволаделар! Цхьаъ — шиъ — кхоъ!

Иштта д1аволаду Грозненча госпитале хIара да Гусейн Хашимович Хашимова. Цун 70 шу совгIа ха яьннай, хIаьта а йитац цо шийна дукхаезаенна физкультура. ХIанз из ва республикански госпитале дарбанна гимнастика еш. Цун командах гимнастика еш хул хьалха хинна фронтовикаш. Цул совгIа хIара дийнахьа медицински болхлошка производствени гимнастика а ейт спорта ветерано.

Спорта дукха ха д1аеннай Гусейн Хашимовича. Т1ом хьалехьа Грозненча школашка физкультура хьехаш хинав из. Т1ема шерашка госпиталашка физкультура методист хинав. Машарера вахар доладенначул т1ехьагIа юха а — школаш, дешархой, физкультура... Республике чакхйоахача спорта яхьашка хьинаре дакъа лоац цо судья волаш а.

Гусейн Хашимович ше ва къона волча хана дукхача шерашка борец хинна а ц1и хезача спортсменашца к1алтохарах лийта а. ХIанз цо лорадеш леладу шийи спортивни къонала гойташ дола сурташ.

Физкультурей спорти наха юкъе йоаржаеча хьинаре дакъа долоацаш дезду спорта ветерана физкультурникий ц1ей.

С. ВОРОНИН.

Къаракъ меларех дола беламаш

Вехача саго-м доацар оал

— Вай кхеллача даьра нахах эхь ма хет сона хIанз Iа лелаечох: хIара денна уж булкъаш чубетташ, — маьрага када эттай цо мела къаракъ к1ордадаь сесаг. — Сийсар а къаракъ менна вар-кх хьо.

— Сон? — ч1оагIа цецвалара кеп а оттаяь, сесага б1арахьежав мар.

— ХIаьта-хIаьта! Хьо!

— Из аьннача харц аьннад. Бакъдар алалахь, малав хьога из харц оакхал даьр?

— Хьо хьe ва-кх. ДагадагIаьний хьона, «Дукха хIана тайнав хьо?» — аьнна, аз хьайга хаьттача, в1алла шек а ца воалаш, «Молаш хиннад тхо», аьлар Iа сога сийсара... ах бийса яьннача хана хьe чувеча.

— Бакъдар алалахь хIаьта, кхалсаг: веха варий со аз из оалача хана?

— Даьра вар дукха веха-м. Низткъа мара ура ца лоаттталуш-м.

— Т1аккха сенна дуьц Iа из: вехача саго-м массагIа доацар оал, — кулг тесcад маро.

●

Ц1енда

Виззалца къаракъ а менна чувоагIаш шийкоа кхаьчачул т1ехьагIа карта юхxе Iохайна ший Iеттарах цкъара шоай жIали а дузадаь, терка а теркаш мар чуваьлча сесаг ц1агIа хиниаяц. Иштта менна воллашехь, барт бетта сесаг к1ал ца ийсъенна гIадвахав сесагах дика б1убол аш воаца мар. Цунах дэг ура а этта, даьссача ц1агIа майрра йистхиннав къонах:

— Со ваций укх ц1ен да?

Саг юха йист хиннаваш. Цхьан юкхъагIа ладувгIаш а лаьтта: «Со ва» аьнна, ший хаттара дагахьа ше жоп а денна, кхы ц1аькха а хаьттад цо:

— Ц1енда хилча, сай лоIаме хила вагIаший со?

Юха а саг йистхиннавац. Т1аккха кхы а дукхагIа майра а ваьнна, истола т1а бий а теха, кхозлагIа а хаьттад маро:

— Т1аккха сага гIулакх дий хIаьта «Мален» ма мален» яхаш сона хьалхадаха?

Цу ханна чу а яьнна, маьра къамаьл хезача сесага кхетадаьд из къаракъ менна волта. Д1аккхайла пхьарс хьалаьца, кхы д1а а хьа а доацаш, хинначох из кхийтта валалехьа, лоставаь мар арахессав сесаго. Сесаго лоставаьрах ше метта воагIашехь а ц1енгахьа юха а вийрза, геттара гIийла-миска аьннад маро:

— Ц1енда-м хьо ма йий! Хьо ц1агIа йоаццача хана мукъагIа укх бия пен юкъе хIанз мо, са-сайца хаттар де а бокъо йоацаш ва со.

●

Бахьан лехе-м...

Низткъа мара хоташ т1а ура ца лоатталуш, мотт кхоакхала буьлаш веха саг, духьала кхийттача юртахочa вокхха сага хьалханцка бехкаяз вала эттав:

— Д... д... даьллахьий, в... вокхха саг б... бехк ма ба... баккхалах сох. Йоккха сагото лоIаар духьа м... м... меннад хьона ер аз менна къ... къ... къаракъ...

— Фу сагото кхаьчай хьога, воше — хаьттад юртахочо.

— Ба... ба т1а бажийта д1алаьллачара къу... къуша д1алаьца етт ба... ба... байнаб са.

— Нагахь санна байна етт хьа а корабаь, из сагото д1айоале, т1аккха цa молаш Iергвий хьо?

— IайтI маьржа я1-кх, — ийкххад къонахчунга, кхыметтел метта шек ахар а д1аьнна. — Т1аккха ма ч1оагIа маргдар аз! Юхедисар довш санна маргдар!

— Т1аккха малагIа бахьан даьккха маргда Iа?

— Сов гIадвахарах маргдар. Байна етт хьакорабича а па малийтача, маца малийта воаллар хьо сога из?!

●

Къаракъа шуша мах

Мар лоткъавеш яр сесаг. Геттара чура а яьнна, цо дувцаш хинар маро мела къаракъ дар.

— Кхы фу т1аккхача деза хьона, йоахар цо маьрага, — Къаракъа шушах хьай да-нана а доххаргдолча д1а ма кхаьчавий хьо...

— Iовдал я1-кх, Iовдал, — дош шийга ийцар маро. — Кхы хьаькъал доацача хьа къа деший. Байна каша боаккхача царех хьал лургья къаракъа шуша?! Царна т1ехьа хьо а хьа даь ц1агIа мел вар а д1ат1авелча мукъагI луйлар из.

ОСМИЕВ Хьамзат.

Тахани кхоанеи хургда

10-ча августе

В. И. Ленина ц1ерагIа майда. 20.00. Кинофильмаш.

В. И. Ленина ц1ерагIа культура Дворец. 18.00. ГIишлонхоех долча художественни литература обзор. (12-ча треста общежита). 19.00. «Атеист» яха мукъаяз ден лекторий. «Сага психикацара тамашийна хIамаш» яха лекци. 20.00. «Атеист хила декхар да» яха кино.

С. М. Кирова ц1ерагIа парк. Физкультурника Ерригсоюзни Денна хетабаь дукха нах в1ашагIкхеташ сакъердам. 10.00. Спортивни майда. МаIанах волейболах ловзара яхьаш. 17.00. Цхьан хана шахматех ловзара сеанс. 14.00. Массовикаш. 17.00. Музыкальни эстрада. Духовой оркестра концерт. 17.00. Кинолектори. «СССР-е физкультурей спорти дегIаяр» яха лекци. 19.30. «ДегI а дог а къона хилийтара» яха кинофестиваль. 19.00. Баьццара театр «Сказочники» яхача вокально - инструментальни ансамбла концерт.

Химикий культура Дворец. 19.30. Ахкенара театр. «Алкоголизм — унахцIенон лира мостагIа» яха къамаьл. 19.30. «Огонек» яха майда. «Къаракъ меннaчо — зулам де цхьа гIа мара ба» яха къамаьл. 20.00. Кинофильм. 20.00. «Гармония» яхача оркестра концерт.

«Красный молот» завода культура Ц1а. 17.00. Гете кхолдама хетадаь къамаьл.

20-ча участка клуб. 10.00. Берий литературе кердачун обзор.

Пролетбата ц1ерагIа культура Ц1а. 12.00. Болх бу «Орленок» яхача берий кинотеатро. 17.00. Физкультурника Ерригсоюзни Денна хетадаь художественни самодеятельноста концерт. 20.00. Ахкенара майда. Кагирхой салаIера сайре.

11-ча августе

В. И. Ленина ц1ерагIа майда. 20.00. Кинофильмаш.

В. И. Ленина ц1ерагIа культура Дворец. 18.00. Баьццара театр. ГIишлонхочун денна хетаяь ц1ей дездара сайре.

С. М. Кирова ц1ерагIа парк. ГIишлонхочун Денна хетабаь дукхача наха дакъа лоацаш сакъердам. 10.00. Кхалнах волейболах ловзара яхьаш. 14.00. Массовикаш. 17.00. Музыкальни эстрада. Духовой оркестра концерт. Кинолектори. 17.00. ГIишлонхочун Денах доклад. 19.30. «Спорт — из хозал, низ, унахцIено я» яха кинофестиваль. 19.00. Баьццара театр. Нохч - ГIалгIай паччахьалкхен филармоне артистий концерт. 19.00. Кагирхой салаIара сайре. Лова «Сказочники» яха вокально - инструментальни оркестр.

Химикий культура Дворец. 10.30. «Советски Союза къоначa пионерий хьалхара слет» яха дагахьара журнал. 10.00. «Тоатолг» яха берий кинотеатр. «Вай мехка гIолла» яха кинофестиваль. 12.00. Спортивни ловзараш. 19.30. Кагирхой салаIара сайре.

«Красный молот» завода культура Ц1а. 10.00. Филателистий клуба занятi. 11.00. Болх бу «Космонавт» яхача берий кинотеатро.

Пролетбата ц1ерагIа культура Ц1а. 12.00. «Болх бу «Орленок» яхача берий кинотеатро. 20.00. Кагирхой салаIара сайре.

ТЕЛЕВИДЕНИ

10 август

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. IуйрийнаРа гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — «Орленок-74». Ерригсоюзни т1ема-спортивни I-гIа ловзарий финал. Минскера передача. 10.15 — Телевизорашка хьожарий письмоех йола ашарий программа. 10.45 — Дай-нанойи, шоана. 11.15 — «Поэзи». Софронова стихаш. 11.30 — Босбола телевидени. ДикагIаола тоараш — дукхагIа. 12.00 — «Догем». Кишиневера передача. 12.30 — Босбола телевидени. Тахан физкультурника Ерригсоюзни Ди да. 12.45 — «Чемпионаш цa хилча а» яхача телевизиони документальни фильма премьера. 13.15 — Д1адахача шерий киноленташ. «Трубнева ц1а», яха художественни фильм. 14.20 — «УнахцIено». Iилман-популярни программа. 14.50 — Илли доах РСФСР халкъа артистка Сорокина. 15.35 — Босбола телевидени. Мультфильмай программа. 16.05 — Босбола телевидени. «Хьайбай дунен т1а». 17.05 — Босбола телевидени. «Советий мехка бераш». «Массаж а мела хилба» яхача телевизиони документальни фильма премьера. 18.00 — Босбола телевидени. Футболах йола СССР кубок. Ленина ц1ерагIча Центральни стадионера трансляци. 19.45 — Концерт 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Театральни в1ашагIкхетар. 23.00 — Босбола телевидени. «Спортлото» тираж. 23.10 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

15.00 — Физкультурника Ерригсоюзни Ди. 15.25 — «Тайп-тайпара кхелаш» яха художественни фильм. 17.05 — «Сийле хийла хьа кулгий лаьтталеладархо» яха концерт.

11 август

I ПРОГРАММА

9.00 — Передачай программа. 9.05 — Босбола телевидени. Бераштa йола IуйрийнаРа гимнастика. 9.20 — Кердадараш. 9.30 — Босбола телевидени. «ГургуЛ бетта сахьат». 10.00 — Советски Союза гIулакх деш ва. 11.00 — Босбола телевидени. Мархшека фаьлгаш. Центральни берий театра спектакль. 12.05 — Босбола телевидени. «Музыкальни киоск». 12.35 — «Юртара сахьат». 13.35 — «Дийна дакъа» яха художественни фильм (1-гIа сери). 14.50 — Босбола телевидени. Тахан гIишлошъяр хочун ди да. 15.05 — ГIишлошъерий занякаx дола концерт. 15.35 — Литературни дешараш. Александр Твардовский. 16.15 — Босбола телевидени. Мультфильмай программа. 16.45 — Дунен халкъашта юкъера панорама. 17.15 — Босбола телевидени. Д1алокх эрсий халкъа инструментий Московски кагийрхой оркестро. 18.00 — Кердадараш. 18.15 — Босбола телевидени. «Кинопикъбархой клуб». 19.15 — «Лизи Мурнау гIулакх» яхача телевизиони художественни фильма премьера. 20.30 — Герольда балет. Оперей балетей паччахьалкхен академически Одесски театра «Ч1оагIа лораваалар» яха спектакль. 21.00 — «Ха». Информационни программа. 21.30 — Босбола телевидени. «Ч1оагIа лораваалар» яха балет д1ахо яхьар. 22.50 — Кердадараш. Передачай программа.

II ПРОГРАММА

16.00 — «Къона ленинхо». 16.35 — «Го» яха художественни фильм. 18.05 — ГIишлошъярхочун ди (нохчий меттала). 18.30 — ГIишлошъярхой шоана дола концерт.

РАДИО

10 август

6.30 — «Юртара вахар» (нохчий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Ашараш. 7.20 — Республикански газетий обзор. 8.25 — Ашараш. 8.30 — «Къонал» яха радиовыпуск (эрсий меттала). 13.00 — «Бакъийтий б1и» яха Плиева дувцар (гIалгIай меттала). 13.20 — ГIишлошъераш шоана дола концерт (нохчий меттала). 14.00 — Къахьегамца сий долеш ва саг. ГIишлошъярхочун Денга (гIалгIай меттала). 14.15 — Тахан физкультурника Ди да (гIалгIай меттала). 14.30 — Айсханов Шамсудина произведенецара классови къовсам» яха тема (эрсий меттала). 14.55 — Ашараш. 15.15 — Физкультурникашта дола концерт (эрсий меттала). 16.00 — «Кавказа Iуйре» яха радиожурнал.

11 август

7.10 — Республикански газетий обзор. 7.25 — Юртбоахама знане школа (нохчий меттала). 8.25 — Шоана дукхаеза ашараш. 13.00 — Иллеца доттагIалларашта дола концерт (нохчий меттала). 13.30 — «Кагирхой оазаш» яха радиопередача (нохчий меттала). 13.50 — Ашараш. 14.00 — «Атеист» яха радиожурнал (нохчий меттала). 14.20 — Советски Эскара б1ухой лаьмнех дола концерт (гIалгIай меттала). 15.15 — Тахан гIишлошъерхочун Ди да (эрсий меттала). 15.30 — ГIишлошъерашта дола концерт (эрсий меттала). 16.00 — «Школьни глобус» яха радиовыпуск (эрсий меттала). 16.30 — «Общественни порядка ха т1а» — яха радиогазета (эрсий меттала). 16.50 — Ашараш. 18.30 — «Ше сийгаш» яха производствени дешархоштеи йола передача (гIалгIай меттала).

ХАОТТАМ

Тахан республикеи Грозненеи гIолла хувцалуш кхоалленаш а йолаш, йоачан а йоацаш, малхбузехьара секунда 3—7 метр сиха мух а хьекхаш, фегара температура республике 22—27, Грозне 22—24 градус йIовхал а йолаш ха хила тарлу. Кхоанен ломмен из тайпа хаоттам хила мег, бакъда ломма лаьгIо догIа делха мег, цхьаццайолча хана ди къувкъаш делха а тарлу, фегара температура бийсашка 13—18, деношка 24—29, хIаьта республика къулбехьарча районашка 21—26 градус йIовхал хила а тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364051 г. Грозный, Ленина улица 11 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бехктокхама секретара—3-34-38; партийни вахарен культуран отдели — 3-61-46; промышленноста отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделеи бухгалтереи — 2-60-71.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора—3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отделов партийной жизни и культуры—3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Газет арадувл шинара ерен, шоаттен деношка.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84. Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84. Заказ № 7597.